

REKA ZACASNO PROSTA LUKA

REKA PROSTA LUKA POD NADZORSTVOM LIGE NARODOV.

Pariz, 5. maja. — Poroča se, da je odbor treh na mirovni konferenci sklenil, da postane Reka prosta luka pod nadzorstvom lige narodov za tri leta. Italijani in Jugoslovani bodo imeli enake pravice v tem času. Med tem bo pa Italija hitela z grajenjem nove luke za Jugoslovane na dalmatinskem obrežju. Po preteku treh let pa bo Reka formalno priključena Italiji.

ORLANDO SE VRAČA V PARIZ.

Pariz, 5. maja. — Iz Rima je prišlo poročilo, da se vračata v Pariz premier Orlando in minister Sonnino, glavna italijanska delegata na mirovni konferenci. To je vplivalo tudi na Belgijce, da so podpisali pogodbo vkljub temu, da so pogoji za nje jako neugodni in so se dalje časa protivili temu.

SPOPAD JUGOSLOVANOV IN AVSTR. NEMCEV.

Poroča se, da so se spopadli Jugoslovani in avstrijski Nemci pretečeni teden na koroški in štajerski meji ter zapodili Nemce nazaj čez črto, ki jim je bila določena ob sklepu premirja. V zavzetem delu so Jugoslovani postavili svoje čete začasno, da držijo red.

JUGOSLOVANI NE ODSOTOPIJO OD SVOJIH ZAHTEV.

Zastopniki v Švici pravijo, da se bodo borili za Reko.

Iz Berna se poroča, da se je italijanski diplomat izrazil v Švici, ko je bil na poti iz Pariza v Italijo:

Mi nikakor ne oddamo Reke, ker pripada nam po postavi. Ako pustimo Reko, bo vedno kot puška nastavljena na našo glavo.

Jugoslovani pa se nasprotno izražajo, da se bodo borili za Reko, ako potrebno. Mnenje v Švici splošno simpatizira z Wilsonovo politiko.

MIROVNA POGODBA PREDLOŽENA NEMČIJAM.

Pariz, 5. maja. — Mirovna pogodba se bo izročila nemškemu delegatom ob 3:15 v sredo popoldne, kakor je bilo sklenjeno.

Predsednik Wilson in premier Clemenceau sta pregledala priprave za ceremonije, ko se bo predložila pogodba Nemcem. — Wilson je tudi zahteval, da se dovoli vstop časnikarjem, kar pa ni bilo sprejeto radi pomanjkanja prostora.

Predsednik Clemenceau bo pred sedoval ceremoniji v sredo; navzočih bo 58 delegatov in šest Nemcev. Izmed Jugoslovanov bodo navzoči Pasić, Trumbić in Vesnić.

— Rdečkarji iz New Yorka so poslali bombo županu Ole Hansonu v Seattle, Wash.

JUGOSLOVANI PRETE Z VOJSKO.

Armada 300.000 vojakov oborožena.

Berno, 3. maja. — Jugoslovanska armada se pripravlja, da brani Reko za slučaj, da se stvar ne reši ugodno za njo na mirovni konferenci. 300.000 vojakov je oboroženih z orožjem, ki so ga dobili od Mackensenove vojske. Tudi Italijani že pošiljajo svoje vojaštvo v Reko.

Dunaj, 2. maja. — Italijanske čete, ki se nahajajo na Koroškem, so se začele pomikati proti severu in vzhodu ter so zavzele most čez reko Dravo.

Jugoslovanske čete so napadle Avstrije pri Celovcu z namenom, da bi se polastili železnice proti Dunaju, katero imajo v rokah Italijani.

Pariz, 3. maja. — General Diaz je bil poslan iz Rima v Trst, ker so tu dosele vesti, da bodo Jugoslovani s silo branili Reko. Italijanska vlada želi, da on prevzame vodstvo.

JUGOSLOVANI POJASNIJO SVOJE STALIŠČE.

So prekorajčili mejo, da branijo koroške Slovence.

Pariz, 4. maja. — Jugoslovanski krogi v Parizu so izdali sledeče pojasnilo glede svojih čet, ki so prekorajčile meje določene jim v sklepu premirja:

Slovenci na Koroškem so bili izpostavljeni na milost in nemilost področij avstrijsko-nemških čet. Jugoslovanske čete so bile poklicane, da razorože te nemške trope in zavzamejo ozemlje začasno.

NEMCI SO DALI ULTIMATUM.

Bodo zapustili Versailles, ako bo še več zamude. — Dva delegata odšla domov.

London, 5. maja. — Poroča se, da je berlinsko časopisje priobčilo vest, da so nemški delegati poslali ultimatum Združenemu ter zahtevali odgovor do 5. ure v ponedeljek. Izjavili so, da bodo prisiljeni zapustiti Pariz ter se vrniti domov, ako se bo še dalje odlašala predložitev mirovne pogodbe. Poročalo se je tudi, da sta Herr Landsberg in Geisbert zapustila Versailles, kar pa ne bo imelo nikake vpliva na mirovno pogajanje.

— Macedonia — neodvisna država, to je nova podlaga, kako rešiti to zamotano vprašanje. Veliko državnikov se je že izrazilo za ta način rešitve. V resnici bi bilo to edino pravilno, da se reši dežela in da se izogne vednim zborom med sosednjimi državami, ki bi vse rade imele bogati kos sveta.

RUMUNCI IN SRBI ZASEDAJO OGRSKA MESTA.

Ukrajinci so zajeli 2000 ruskih boljševikov.

Pariz, 29. aprila. — Rumunske čete so v soboto zasedle sosesko Piespok-Ladany, 111 milj vzhodno od Budapešte ob železnici med Debreczen in Budapešto. Poročila iz tega mesta tudi pravijo, da so Rumuni zasedli Bekes-Csaba.

Kopenhaga, 29. aprila. — Poročila iz Budapešte od zadnjega ponedeljka poročajo, da sta bila mesta Mako in Nagi Lak zasedena od srbske vojske v nedeljo. — Most čez reko Tiso so razstrelili Rumunci.

Na stotine ljudi je bilo aretiranih v Budimpešti v svrhu poročstva ter bodo morali plačati s krvjo vsak korak, ki ga bodo Rumunci naredili na ogrskih mejah.

Zurich, 29. aprila. — 2000 ruskih boljševikov je bilo razoroženih v Galiciji, ko so bili na poti na Ogrsko. Ukrajinci so jim zastavili pot, ter jih prisilili odložiti orožje.

REVOLUCIJA ZOPER ITALIJANE V ALBANIJAM.

Proglas iz otokov Dodžanesus pravi, da so se združili z Grško.

Saloniki, 29. aprila. — Albanci so se dvignili zoper italijanske čete, ki so okupirale to deželo. Kakor poroča grški časopis Helas. Poveljnik upornikov ima četo, ki šteje 4000 mož.

Poročilo pristavlja, da je več sto Albancev poslalo izjavo na mirovno konferenco, ki obsoja italijansko početje v Albaniji in izražajo zaupanje v Essad Pasho.

POLJAKI BRANIJO LVOV.

So zapodili Ukrajince nazaj in mesto ni več v nevarnosti.

Pariz, 5. maja. — Situacija v Lvovu v Galiciji se je znatno zboljšala. Poljske čete so zapodile Ukrajince nazaj tako daleč, da mesto ni več v nevarnosti.

— Rusija se dviga. Vse kar je treznega in zmernega, zlasti pa kmečko ljudstvo, se zaveda svoje bede in se dviga. Tako se je dvignila cela pokrajina Bolšie Ozerki proti židovskima tiranom Leninu in Trotskiju. Tako sta morala odpoklicati velik del svoje rdeče vojske iz severa, da "zadržita" ta upor. To pa seveda v imenu "bratstva in svobode".

— Župan mesta Sioux City, Ia. je uradno pozdravil delegata I. W. W. organizacije, ko so pred nekaj časom v tem mestu zborovali. To je meščane tako razburilo, da so začeli veliko akcijo, da ga odstavijo od županstva.

VELIKANSKA PARADA 77. DIVIZIJE.

New York, 6. maja. — Že večeraj so začeli dohajati vojaki 77. divizije, da se udeležijo parade ter so se nastabili po raznih vojašnicah. Mesto jim je pripravilo velikanski sprejem. Ta oddelek vrlih naših junakov, ki so si pridobili obilo slave v vojni onstran oceana, je sestavljen večinoma iz New Yorkanov, na kar je mesto jako ponosno. Imenuje se tudi "divizija svobode" ter ima za svoj znak kip svobode.

NEMCI BODO ZAHTEVALI KOLONIJE.

London, 3. maja. — Iz zanesljivih virov poročajo, da se bodo Nemci najbolj ustavljali točki mirovne pogodbe, ki bo zahtevala, da oddajo vse kolonije. Zahtevali bodo, da ostane Vzhodna Afrika, Togoland in Kamerun v skladu s Nemčije, in ako se jim to odreci, bodo zahtevali, da se jim da del prejšnjih nemških kolonij in da v vsakem slučaju se ne sme Nemčiji zabraniti, da bi si kupila v prihodnosti portugalske kolonije, ako bi bila slednja pripravljena jih prodati.

Nemci bodo tudi zahtevali, da se jim vrne okolica Saar po gotovem številu let. Nasprotovali bodo vsakemu predlogu, ki bi jim vzel oblast v Kiel kanalu, a bodo zadovoljni, če postane odprt in prost za svetovni promet. Nasprotovali bodo takozvanemu poljskemu koridorju, toda garantirali bodo Poljski prost prevoz po železnici in Visli v Gdansk. Ohraniti si hočejo nadvlado nad mestom samim, toda bodo odredili del mesta za poljski promet.

Villa začel novo revolucijo v Meksiki.

Iz Washingtona se poroča, da je Villa začel novo revolucijo zoper vlado Carranze. Mnogi so mnenja, da je to začetek padca Carranzove vlade in da bo v teku enega meseca vsa severna Meksika v ognju zoper sedanjo vlado.

ZDRUŽENCI SO POKLICALI AVSTRIJSKO POSLANIŠTVO V PARIZ.

Avstrijski delegatje so pozvani v Pariz koncem maja, da se jim predlože pogodbe mirovne konference, katere se tičejo njih dežele. Dan njih prihoda še ni določen.

— Brzjav, telefonske zveze, kakor tudi kabel je dala vlada nazaj zasebnim kompanijam, katerim jih je vzela začasno med vojsko.

— Balkanska Federacija je neobhodno potrebna za novo osvobodene narode srednje Evrope.

ZADER V DALMACIJI VOLI ZA ITALIJO.

Rim, 5. maja. — Prebivalstvo mesta Zader v Dalmaciji je na veliki seji proglasilo svojo združitev z Italijo.

To poročilo je prinesel Evening Sun, kar kaže, kako sistematično dela Italija na to, da bo dobila vse, kar je hotela. Omenjeno mesto je zasedeno od Italijanov in gotovo jim ni bilo težko sklicati nekaj svojih privržencev, ki so bili voljni storiti to, kar so jim Italijani narekovali. Za revežar res ni pravice.

— Križarska vojska v Rusiji proti boljševikom se je začela organizirati. Kakšna razlika pa je med boljševizmom in turškim navalom? Nobene! Kakor je nekdaj pred turško silo padala civilizacija, prosveta in omika, kakor ni več niti trava rastle, kamor je stopilo turško konjsko kopito, enako je boljševizem. Ali ne skuša uničiti pred vsem vse, kar je v zvezi s prosveto in omiko? Ali ne uničuje vsega, kar bi narode blazilo, izobraževalo, boljalo? In pa krutost in krvoločnost boljševikov, ali se kaj razločuje od turške? Prav nič! In pa boljševiki nauk o ženstvu ali je kaj boljši od turškega? Se podležiji, nizkotnejši je! Zato se je dvignilo pred vsem duhovništvo in začelo klicati narod na obrambo proti modernemu Turku. Tako je nastopil oddelek te moderne križarske vojske v armadi admirala Kolčaka. Vodili so ga duhovniki s križem v roki, kakor so nekdaj vodili evropske narode s križem v roki proti Turčinu.

— "Salvation Army" se pripravlja, da bode zarentala vse večje "saloon" po mestih in jih bode spremenila v kraje za razvedrilo in poduk. Vse v saloonu bode ostalo, kakor je sedaj. Tudi bartenderji bodo ostali. Samo "booz" bode izginil in pa kraj alkohol bode šel s svojega trona. Dobival se pa bode "soft stuff" in pa poduk in izobražba.

— Bivšemu senatorju Thomas W. Hardwicku iz Georgije je poslal nekdo po pošti bombo, ki se je razletela in odrgala obe roki zamorki-dekli, ki je zavitek odpirala. Težko je poškodovana tudi žena senatorja. To je že tretji slučaj. Bomba je poslana iz New Yorka. Življenje brez Boga je življenje brez vesti. — In tako življenje rodi te sadove.

— Samuel Gompers se je ponesrečil, ko se je peljal v avtomobilu domov po Broadwayu v New Yorku. Pocestna železnica je udarila v njegov avtomobil in ga zdrobila. Težko poškodovanega Gompersa so prepeljali v bolnišnico, vendar zdravniki upajo, da bode ozdravel. Samuel Gompers je predsednik največje delavske organizacije na svetu — American Federation of Labor.

— Umrl je v sredo jutraj ob 9. uri občešpovani rojak Mr. J. Podgornik. Zapušča ženo in hčerko. Bil je mirnega značaja in obče zelo priljubljen.

Naj v miru počiva!

— Ven. Viktorih Perc O.F.M., urednik "Sloga" in upravnik naših podjetij je nevarno zbolel. Bil je že doma dvakrat operiran. Toda nič ni pomagalo. Sedaj je v bolnišnici sv. Franciška v Bronxu. Želimo mu prav iz srea, da bi kmalu okreval in se vrnil k svojemu delu, katerega je tako neumorno vodil. Prijateljem in naročnikom ga priporočamo v molitve.

— Umrl je v sredo jutraj ob 9. uri občešpovani rojak Mr. J. Podgornik. Zapušča ženo in hčerko. Bil je mirnega značaja in obče zelo priljubljen.

Naj v miru počiva!

STALNI SEDEŽ LIGE V ŠVICI.

Genova, 29. aprila. — Palača za stalni sedež Lige Narodov bo postavljena ob reki Genova blizu mesta. Med tem časom pa bo dala mestna oblast delegatom na razpolago palačo Eynard blizu univerze.

Zastave in dekoracije so razstavljene po mestu, danes in jutri bo narodni praznik. Državna zbornica bo imela posebno sejo v proslavo mesta Genova kot sedež Lige Narodov.

— Rimski župan, princ Colonna, se je izjavil, da obžaluje, da je mesto dalo Wilsonu častno meščanstvo. — Najbrže je Wilsonu še bolj žal, da je isto sprejel.

— "New York Times" je prinesel več krasnih uvodnikov glede Jugoslavije in italijanskih zahtev, na katere opozarjamo široko javnost.

GREATER NEWYORSKE NOVICE.

— Pretečeno soboto se je poročil v New Yorkski slovenski cerkvi ob asistenci NewYorskega in Brooklynskega župnika Mr. Ivan Murn z gđ. Josie Česark. Pri slovesni sv. maši je izvršil obred ženinov brat Rev. P. Anzelum Murn iz So. Bethlehem, Penna.

Nevesta je iz dobre slovenske družine, ki je v naselbini obče spoštovana. Gostovanje se je vršilo na nevestinem domu v krogu številnih sorodnikov in prijateljev. — Mr. Murn je predsednik cerkvenega pevskega društva Danica v Brooklynu, katerega članica je bila tudi nevesta.

Novoporočencema želimo veliko sreče!

— V Brooklynu sta se poročila v nedeljo popoldan Mr. J. Molec in gđ. Anna Beljan v cerkvi Matere Božje na Morgan Ave. — Poročil ju je domači g. župnik. — Oba sta vneta člana pevskega društva Danica, pri katerem je Mr. Molec blagajnik.

Prav iskrene čestitke!

— Ven. Viktorih Perc O.F.M., urednik "Sloga" in upravnik naših podjetij je nevarno zbolel. Bil je že doma dvakrat operiran. Toda nič ni pomagalo. Sedaj je v bolnišnici sv. Franciška v Bronxu. Želimo mu prav iz srea, da bi kmalu okreval in se vrnil k svojemu delu, katerega je tako neumorno vodil. Prijateljem in naročnikom ga priporočamo v molitve.

— Umrl je v sredo jutraj ob 9. uri občešpovani rojak Mr. J. Podgornik. Zapušča ženo in hčerko. Bil je mirnega značaja in obče zelo priljubljen.

Naj v miru počiva!

Iznenadenje v Parizu radi Italijanov.

NISO DOBILI ZAGOTOVILA GLEDE REKE.

Pariz, 5. maja. — VSI ZASTOPNIKI ZDRUŽENCEV SO SE DANES ZVEČER IZRAZILI, DA WILSON NI POPOLNOMA NIČ SPREMENIL SVOJEGA STALIŠČA GLEDE REKE. — CLEMENCEAU IN LLOYD GEORGE TUDI NE BODETA PRIVOLILA, DA DOBI ITALIJA REKO.

ITALIJANI SO SE VRNILI V PARIZ BREZ KAKE OBLJUBE ALI ZAGOTOVILA, BODO NJIH ZAHTEVE LJNJENE.

— Poročilo, ki je prišlo iz Pariza, kaže, da Italijani niso dobili zagotovila glede Reke.

NEMŠKA AVSTRIJA KRITIZIRA WILSONA.

Basel, 5. maja. — Nemški avstrijski kabinet na Dunaju je izdal poseben manifest, v katerem pravi, da je Wilson prezrl deveto izmed štirinajstih točk, ko je priznal Londonsko pogodbo ter pristal na to, da Italija vzame južni del Tirolske. Konečno pristavi, da ako Italija vzame južni del Tirolske, se bo ostali del pridružil Nemčiji in da bo tako Avstrija popolnoma ločena od drugega sveta ter bo imela pristop samo v Nemčijo, ter bo tako prisiljena, da se tudi ona pridruži Nemčiji.

— Italijanski parlament je z veliko večino glasoval za zaupanje Orlando in Sonnino in zahteval, da se zasede celo jugoslovansko primorje. Glasovi so bili 422 in 40 proti.

AVE MARIA

ie vaša in posojilo je vaše -- Toraj Kupujte Victory Liberty Bonde.

SLOGA

TEDNIK ZA SLOVENSKI NAROD.

IZHAJA VSAK ČETREK DOPOLDAN.

67 E. 7th St. New York, N. Y.

NAROČNINA: \$ 2.00 na leto — \$ 1.00 za šest mesecev.

CENE OGASOV NA ZAHTEVO.

ISSUED EVERY THURSDAY BEFORENOON

By the

SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE.

67 E. 7th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. James Seliskar, President, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Paul Schneller, Treasurer, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Viktorin Perc, Secretary, 67 E. 7th St., New York, N. Y.

Subscription rates: \$ 2.00 per year — \$ 1.00 for six months.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

TEL.: ORCHARD, 2173.

ČETRTEK, 8. MAJA 1919

THURSDAY, MAY 8, 1919

Entered as second-class matter Dec. 21, 1918 at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

VOLUME V. LETO

STEV. (No.) 19

Mirovna konferenca in delavsko vprašanje.

Z velikim zadoščenjem gleda lahko delavstvo na vspehe, katere so dosegli pri mirovni konferenci njegovi zastopniki, pred vsem Sam Gompers in tovariši, zastopniki ameriškega delavstva. V mirovni pogodbi je namreč tudi 9 točk, ki določajo svetovne postavbe glede delavstva.

Sklepajoče stranke priznavajo, da je dobrobit, telesna, moralna in duševna, industrielnega delavca za vse narode največje važnosti. Zato so izdelali posebno stalno napravo spojeno z ligo narodov, ki naj pospešuje ta cilj.

Osnovne točke rešitve delavskega vprašanja so:

1. Vredilno načelo je, da se delo ne sme smatrati samo kot udobnost ali predmet za trgovino.
2. Pravica, da se smejo organizirati za zakonite namene tako delavci kakor gospodarji.
3. Plača delavca mora biti primerna življenjskim razmeram časa in kraja, da se more delavec primerno preživeti.
4. 8-urni delavnik, ali 48-urni teden se sprejme kot cilj, kateremu se naj bližajo tam, kjer ga še nimajo.
5. Uvesti se mora tedenski počitek najmanj 24 ur, ki naj vključa nedeljo, kjer je le to mogoče.
6. Otroško delo se odvraja in delo mladine naj se tako omeji, da bode mogoče nadaljevati njeno vzgojo in ji zagotavljati njen telesni razvoj.
7. Sprejme se načelo, da naj dobe moški in ženske enako plačo za delo enake vrednosti.
8. Vsaka država naj preskrbi poseben odbor mož in žena za nadzorstvo, da se bodo zakoni in določila za varstvo delavstva spoštovala.

Veliki dan za Jugoslavijo.

Veliki dogodki se odigravajo v Evropi. Usoda mlade Jugoslavije je v nevarnosti. Nesrečni požrešni Italijani, ki nikdar ni poznali pravice do drugih narodov, hoče s silo doseči, da se mu dovoli izvršiti največjo krivico, narodni umor nad mlado oslajeno Jugoslavijo. S strahom gledajo vsi Jugoslovani na zadnjo zvezdo upanja — na svojega rešitelja Wilsona, kaj bode končno odločil. Sicer ga poznamo, da je mož, odločen junak, neupogljiv in nepremagljiv branitelj pravice. Vemo, da on nikdar in nikoli ne bode dovolil, da bi se zgodila tako vnebovpijoča krivica nad slabim narodom. Vendar Italijani v Ameriki ne mirujejo. Senator Lodge, predsednik odbora za taka vprašanja, se je izrazil za Italijane in njih zahteve. Vemo, da je Italija privila vse vijake, napela vse moči, porabila ves denar, da bi pridobila zase ameriško javno mnenje in tako prisilila Wilsona, da se ukloni. Na Anglijo ne moremo zaupati. Tudi Francija sama lahko omahne. Italijanski parlament kakor senat sta glasovala za aneksijo teh dežel in potrdila delovanje Sonnina in Orlando.

Tako je nastalo iz Jugoslovanskega vprašanja — svetovno vprašanje. Ako se Italija ne uda, bode Italija prva, ki bode prišla v nasprotje z ligo narodov, ako se bode sploh liga ustanovila.

Ko je odhajal predsednik Wilson prvič v Evropo, izročil mu je pisec teh vrstic na ladiji "George Washington" kopijo krasnega članka izpod peresa Dr. Bogumila Vošnjaka, v katerem je pisatelj dokazal iz italijanskih vladnih virov, da je Italija finančno popolnoma v rokah Nemčije, da naj se toraj Wilson varuje Italije, ker bode za njo stala Nemčija. Ne vemo, kako je predsednik Wilson sprejel ta članek, ali ga je proučil ali ne, vendar gotovo je, ako ga je, da danes lahko vidi, kako prav je imel Dr. Vošnjak.

Nemčija je in še danes računa na Italijo. In odtod početje Italije, katero sedaj počenja.

Nemstvo vidi v vstajajočem Slovanstvu velika, ki vstaja, da se masuje za tisočletne krivice, vstaja vključ peklenskim malinacijam Nemčije. Boljševizem med slovanskimi narodi v Evropi in tukaj, ekstremni socializem tukaj in tam, ščuvanje slovanskega naroda proti bratskemu slovanskemu narodu, ščuvanje strank drugo na drugo, vse to je delo — germanizma. In sedaj se ta germanizem poslužuje — Italije.

Vendar — zastoj je! — "Deutscher Michel" le divja! Dnevi so ti steti. Velikan-Slovan gre na dan, in ti boš kaznovan!

Glasovanje pri J. S. K. Jednoti.

"Mogoče je varati nekaj ljudi nekaj časa, ali vse ljudi nekaj časa, ni pa mogoče varati vse ljudi vse čase", je rekel veliki Lincoln. In prav je imel.

"93% vseh ameriških Slovencev je z nami", so se bahali naši anarhistični republikanci.

In med organizacijami, katere prištevajo za svoje, in katerih članstvo štejejo kar tako, tebi nič meni nič, svoje 93% je tudi Jugoslovanska Jednota in njeno članstvo.

Te dni se je pa izvršilo glasovanje pri tej J. S. K. Jednoti, ali naj se da tem našim anarhistom za zastrupljenje našega naroda doma več tisoč ali ne. In kaj je članstvo te Jednote odgovorilo, — te Jednote, katero štejejo med svoje člane in pristaje?

Sramoten je poraz, katerega so doživeli zopet ti možje pri tej Jednoti.

Od 8000 (reci in piši osem tisoč) članov Jednote je samo kakih 600 (reci in piši šest sto) glasovalo z "da". Druga ogromna večina zavednega in poštenega članstva pa je zaklicala svoj možati "ne", kakor že preje dvakrat.

Čast članstvu te Jednote! Ponosni smo vsi, ki smo njeni člani! Ponosni toliko bolj, ker je s tem odbit tako možato, tako odločno že tretji napad anarhistov na to Jednoto. "Ne boš Jaka!" je reklo članstvo. "Proč od naše blagajne!"

Da, ti možje mislijo, če se jim je posrečilo preslepiti eno Jednoto, da so se polastili komande nad njeno blagajno, da trošijo njen denar, kakor bi ga mi ubogi delavci pobirali po tleh, da se bode dalo enako vse druge Jednote. Pa so se zgnitili!

Zato čast zavednemu članstvu J. S. K. Jednote! Čast članstvu, ki se ni ustrašilo terorizma, ki se ni dalo preslepiti, temveč je povedalo jasno in krasno, kje je K. S. K. Jednota, da se zelo motijo, če mislijo, da so v tej Jednoti nezavedneži, ki ne znajo misliti.

Sedaj pa, člani J. S. K. Jednote, zahtevajmo odločno, da S.R.Z. črta ime naše dične Jednote iz svojega imenika. Sicer pa, če imajo gospodje eksekutivne kaj časti, bodo to sedaj sami storili. J. S. K. Jednota ni nikdar glasovala, da se pridruži kot taka S.R.Z. in tudi ni nikdar pooblastila glavnega odbora, da bi se v imenu Jednote ji pridružil ali jo zastopal. Ako bodo pa še dalje to Jednoto prištevati med "svoje" organizacije, potem jim pa svetujemo, naj prištevajo še "čulufakre v Afriki" — in to z isto pravico.

DOPISI.

FOREST CITY, PA.

Gospod urednik: — Da ne boste mislili, da smo v Forest City res vsi pozaspali, naj se vsaj jaz oglašim. Je res žalostno pri nas. Pred nekaj leti smo bili tako srečni, da je prišlo New Yorksko društvo razorati našo ledino, dasi pri nas v Forest City lednic niti nimamo ne, temveč je vse v bregu in v rebri. Toda vidite, od takrat se je plevel zopet razrastle in naša ledina, oziroma reber je neizorana, kakor je bila prej. Tako je pri nas, vidite.

Imamo podružnico S.N.Z., katero smo si ustanovili z navdušenjem. Toda pomislite, gospod urednik, tudi tja je prirastel že ta plevel. Kakor kralj Matjaževa vojska je zadrževal odbor in kmalu za njim je zadrževalo še članstvo in sedaj pri naši podružnici "vlečemo dreto", da se kar kači. Po naselbinah so podružnice krepko sodelovale pri American Jugoslav Reliefu, ali pri Jugoslav Reliefu iz Chicage.

Stotake, da tisočake je zavedno ženstvo zbralo, da so šli v Jugoslavijo na pomoč umirajočim rojakom. Seveda, kaj nam mari Jugoslavija? Mi se bolj zanimamo, kako bomo zbrali milijon dolarjev za boljševizem. Doma naj pa od lakote poginejo naši sorodniki in bratje!

Res, žalostno, da smo tako zaspali! — Pozivljamo odbor, da skliče sejo, da se znova lotimo dela.

Naše Materino društvo pa lepo napreduje. Imamo že nad 80 članic, ki skoraj vse spolnujejo svoje dolžnosti. Na cvetno nedeljo je bilo 11 novih članic sprejetih in so imele skupno sveto obhajilo. Pogrešali smo pa predsednico. — V postu smo imeli tudi zabavo, na kateri je nastopil s svojim režim glasom tudi Mr. Ignac Hude, potovadni zastopnik Glas Naroda. Jaka grdo je bilo, da so to priredili v postu. V cerkvi je bilo sicer proti temu oznanjeno in naš Father Tomšič je omenil, da se to ne spodobi.

Tako smo bili že drugič osrečeni, da so nam prišli iz New Yorka "orat ledino". Blagor se nam! — O, New York, kako moriš biti ti razoran, ker imaš toliko "oratarjev", da jih še po svetobodo nikdar pozabili. Vsi farani so hvaležni svojemu župniku Rev. Fathru Kazimirju O. F. M. za to slavnost. To je bilo v naši cerkvi prvo sv. obhajilo v 12 letih. Otroci so prišli v slavnostnem sprevodu v cerkev med pritkavanjem zvonov, katere je oskrbel naš trgovec g. Kosmač. Cerkev je bila krasno ozaljšana, kakor še nikdar poprej. Pri obhajilni mizi, nad vhodom k oltarju, je bil napis "Pustite male k meni", ves v cvetju in lilijah. Po zavzvanju se je obrnil naš g. župnik do obhajancev in nagovoril najprej stariše in jim zaklical: "Pustite male k meni" in potem še otročiče. Nobeno oko ni ostalo suho in celi cerkvi. Nato so otroci lepo zmelili še enkrat kesanje in z duhovnikom "O Gospod nisem vreden", nato so šli pa štirje in štirje v vzornem redu prav pred oltar med palmami in svečami in tam sprejeli prvokrat Gospoda Jezusa iz rok svojega ljubljene g. župnika. Dečki so bili vsi enako oblečeni. Imeli so "Buster Brown" ovratnik z rdečo ovratnico, bel šopek na prsih in bel trak na desni rami. Deklice so bile vse belo oblečene z vencem na glavi. Lepo je bilo tudi, ko so se vse obhajilne molitve opravile glasno in lepi slovenščini skupaj z učiteljem g. Mihael Železnikarjem.

Popoldne ob 2. so se dali slikati pred cerkvijo in pri pobožnosti so bili dečki sprejeti v društvo sv. Alojzija in deklice v društvo sv. Neže. Bil je to v resnici lep dan za naselbino.

Imena prvoobhajancev so:

Dečki: Martin Boskovič, Edward Duller, John Jenskovič, John Kočevar, Stanislav Kutin, William Kenig, Frank Kozjek, Frank Lotrič, Lovrenc Lotrič, Karol Medic, John Ožbolt, Alojzij Pogačar, Joseph Perko, Joe Ruppe, Frank Tomazič, Joseph Trepal, Frank Vidmar, Edward Weber, Joseph Zunic, Alojzij Žefran.

Deklice: Agnes Augustin, Julia Birbak, Mary Darovič, Mary Duller, Mary Gregoršaneč, Ernestina Gerbaj, Lillian Jesih, Frances Krošelj, Mary Kavčič, Ella Lotrič, Ana Katič, Mary Retel, Angelina Retel, Frances Ruper, Frances Roth, Angelina Pazdertz, Evelyn Pogačar, Dorothy Pogačar, Ludmila Ravnik, Mildred Senica, Mary Trepal, Ida Vovk, Wilma Zupančič.

— Ker veliko otrok ni moglo sprejeti prvega sv. obhajila sedaj, ker nismo redno prihajali k poduku, ali so se prepozno oglašili, vendar pa so toliko stari, da jih veže velikonočna dolžnost, imeli bodemo še enkrat v juniju prvo sv. obhajilo. Takrat bodo tudi naši graduanti sprejeli slovensko sv. obhajilo; t. j. zadnje, ko zapuščajo nedeljsko šolo. Tudi za takrat se nam obeta slavnost, še lepša kakršna je bila sedaj pri prvem sv. obhajilu. Stariši, ki imajo take otroke, naj jih takoj prigrasijo v župnišču.

— Kakor posnemamo po angleških tukajšnjih listih, hotela se je s plinom zadušiti neka Slovenka, Mrs. Slama po imenu, skupaj s svojim šestletnim otročičkom. Otrok je umrl. Njo so pa rešili in je sedaj v okrožni bolnišnici. Žalostne družinske razmere so baje vzrok tega. Revica je bila baje nasprotnega mišljenja.

— Kršeni so bili v cerkvi Sv. Štefana: starišem Kobilica hčerka Marija, botri so bili Frank in Mary Baškovec; starišem Pabijan hčerka Vilma Cecilija, botri so bili John in Lucija Lošček; starišem Alojz Šetina hčerka Jozefina Terezija, botri so bili Simon in Jozefa Šetina iz Joliet; starišem Stefan Zalek hčerka Regina, botri so bili Martin Žizek in Terezija Škafar.

— Udje društva Najsv. Imena imajo svoje redno mesečno sv. obhajilo drugo nedeljo meseca maja, t. j. dne 11. maja. To sv. obhajilo je prostovoljno za one, ki hočejo iti.

— Društvo sv. Jurija, katol. Borštarnje je imelo svoje skupno sv. obhajilo na belo nedeljo.

ko je obhajalo tudi svoj jubilej. Člani so se v običajno vilu udeležili skupnega sv. obhajila. Društvo naše iskrene stitke.

— Tudi naši čičaški možje so se zavedli svoje dolžnosti in sklenili ustanoviti svoj politični in izobraževalni klub. Ker pa imajo to društvo, katerega naloga je v tej smeri delovati v naši naselbini, zato je podružnica Woodrow Wilson S.N.Z. sklenila na prelo Rev. K. Zakrajšeka, da se preosnovi v pravi klub. Tako bode sedaj poleg naše Jugoslovanske politične podružnice Woodrow Wilson vršila tudi drugi del programa S.N.Z., to je ameriško politiko. Mi smo zvečine ameriški državljani. Prva nam je zato naša nevesta Amerika in druga naša mati Jugoslavija. Če hočemo pa Jugoslaviji pomagati, moremo le po ameriški politiki. Zato bode naš novi klub skrbel, da bode izobraževal svoje člane politično, da bode nedržavljanom pomagala dobiti državne papirje, da bode prirejal večerne šole za nje, ob času volitev bode poskrbel, da se nam bodo razni kandidati predstavili in povedali, kaj je njihov program, da bomo potem slovenske glasove združili in skupno jih dali onemu, ki jih bode zaslužil.

Tu imamo do 300 slovenskih volivcev. Kdo ve zanje? Na dan slovenski volivci! Mi ne verujemo v kake rdeče humbuge, v kake židovske Trotskyjevce, mi verujemo v ameriško demokracijo, ker vemo, da se nam ni treba klati in pobijati kot kake zveri, temveč, da so med ljudmi človeška sredstva, s katerimi moremo delavci doseči svoje pravice, to je naše glasovnice!

Slovenski naš moški klub bode istopil v zvezo z mladeniškim klubom Sv. Štefana, da bodo tako imeli skupne klubove prostore. Naši fantje so že krasno uredili svoje prostore, imajo tam kegljišče, "pool table", imajo "piano player", imajo dosti stolov in miz, kjer se lahko zaigra kaka druga zabavna igra, imajo malo posebno sobo za pogovor. — V kratkem se bode ustanovila tam še knjižnica s čitalnico. Tako bode poskrbljeno z vsem, kar tak klub potrebuje. — Ko se bosta oba kluba združila v isti namen in skupno pomagala postaviti novo podlago za našo prihodnost, je naš skupni napredek zagotovljen.

Zato možje, župljani Sv. Štefana, vstopite vsi v podružnico Woodrow Wilson! Fantje, vi pa vsi v fantovski klub Sv. Štefana! Podružnici Woodrow Wilson pa iskreno častitamo na tem napreduku. Le naprej! Saj bode slo! Župnija Sv. Štefana je v srcu Amerike! Zavedajmo se tega in — naprej.

— Mr. Rettel iz 1822 W. 22nd Place je zbolel na influenco. Moral je iti v bolnišnico, kjer je bil operiran. Po operaciji se počuti jako dobro in tako upamo, da se blagi naš faran vrne v najkrajšem času iz bolnišnice Sv. Antona zdrav in vesel!

Mrs. Gottlieb, žena našega slovenskega trgovca iz 1821 W. 21 Street, je darovala za maj naši cerkvi krasne umetne cvetlice. — Enako tudi Mrs. M. Blag, in že preje Mrs. Perko. — Naše smarnice so letos tako krasne, kakoršnih še nismo imeli. — Udeležba pri smarnicah je jako povoljna. — Naši otroci pa hodijo vsako jutro k sv. obhajilu v namen, da bi Marija pomagala našemu predsedniku Wilsonu urediti ugodno naše Jugoslovansko vprašanje.

— Društvo sv. Franciška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Mary Place, New York, N. Y. Sprejmejo člane od 16—50 let za zavarovanje \$250.00, 500.00 in \$1000.00 in tako podpora. Zavedni polaki, pri oite k temu prekornemu društvu je eno izmed najlažjih v New Yorku.

Društvo sv. Franciška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Mary Place, New York, N. Y. Sprejmejo člane od 16—50 let za zavarovanje \$250.00, 500.00 in \$1000.00 in tako podpora. Zavedni polaki, pri oite k temu prekornemu društvu je eno izmed najlažjih v New Yorku.

POMLAD JE TUKAJ.

Pomlad je tukaj! Z zelenimi listi, kakor pravi Lord Tenison, in zmed svojih pesmi. In prvi teden tega letnega leta bomo na navadno delovno teden zbirali in mi ne kaj odlati svojo vlado. Redne lahko preberemo vrevnosti.

Slovenski odbor, ki se je ustanovil leta 1900, vendar in do 50. leta. Kandidati so: Za to sejo pri vsakem članu, ki hoče, se vrši vsako prvo soboto tretjo nedeljo od 1:30 do 3. ure Sv. Vida.

Podrobnosti daje drage volje v vsak član društva.

Nadborštinar Fr. Perme, 1132 Norwood rd., pod borštinar L. Pečjak, 1309 E. 40. St.; finančni tajnik Lowie Zupančič, 1372 E. 47. St.; zapisnikar John Perme, 1132 Norwood Rd., blagajnik Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave., bolniški nazornik Frank Perme, 1164, East 61 St. — Trustisti: Jakob Wahčić, Ant. Skulj, John Skulj.

Društvo Sv. Marije Magdalene št. 162 K. S. K. J.

ima redno mesečno sejo prvi ponedeljek večer v mesecu v šolski dvorani. Predsednica, Ivana Pelan, 1133 Norwood Rd.; tajnica, Mary Maerol, 1348 E. 85th St. zastopnica, Frances Knaus, 1052 E. 62 St. Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar, 61 26 St. Clair Ave. N. E.

Članice se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta. Posmrtnina je \$250.00, \$500.00 in \$1000.00 bolniška podpora je \$5.00 na teden. Vpišite tudi svoje otroke v otroški oddelek, v katerem se sprejemajo otroci od enega do šestnajstega leta.

Vsaka novopisana članica, naj se da zdravniški preiskati do 18. v mesecu. Članica, ki vpiše kandidiranje pa mora gledati na to, da se nova članica udeleži seje, ker se ne bo pošiljalo nobenega naznanila iz urada društvene tajnice. Ako pa nova upisana kandidatinja ne bi bila potrjena po glavnem zdravniku, potem jo bo društvo na tajnico o tem še pred sejo obvestila. Asement se lahko plača razven na redni seji tudi vsako tretjo nedeljo v mesecu od 1:30 do 3. ure poldne.

Slov. Kat. Pevsko Društvo "LIRA"

Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. Preds John Zulich, 1261 Norwood Rd., Podpreds. in pevovodja Math. Holmar, 1109 Norwood Rd.; Tajnik, John Strle, 6711 Edna Ave.; Blagajnik, Frank Matjašič, 6515 Edna Ave. Kolektorja: Anton Hlab, 56 str. in Mary Petrovič, Pevske va je so vsaki tork četrti in sobota zvečer ob 7 uri v stari šoli sv. Vida. Seje vsaki prvi četrti v mesecu

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18. SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta. Posmrtnine se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rokajli Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik: Jos. Zakrajšek, 6215 St. Clair Ave.; podpredsednik: Josip Salamon; tajnik: John Vidovot, 1153 E. 61 St.; blagajnik: Anton Bašca, 1016 E. 61st Street. Vprašajte lahko tudi nadzornike: Alojz Tomše, Mike Mulec, Viktor Kompare. — Redar: John Peterlin, zastavničar: Alojzij Somrak, društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliskar. — Društvo zbora vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri v šolski dvorani.

Društvo Martin Slomšek št. 16 S.D.Z.

sprejema člane v društvo od 16. do 30. leta. Bolniška podpora je \$500.00, \$1400. Posmrtnina \$250.00, \$500.00, \$2000.00, za kolikor hoče. — Dolžnost vsakega posravnika, da postane član S. D. Z. Pri našem društvu delujejo v mlad. Za nadzornike: Jos. Salamon, Tomazin, in zastavničar z malom Frank Leon.

Save the Easy Way W.S.S.

MIŠLJENJE JUGOSLOVANSKE OMLADINE.

(Nadaljevanje.)

Povdarjajoč, da želi biti skupina državljanov, a ne podanikov, in naglašujoč pravico, da sam upravlja s svojo usodo, odbijajo vsako varuštvo, bo jugosl. narod v stanu, osnovati si novo življenje, v katerem bo svobode in blagostanja za vse, za posameznike, kakor tudi za pokrajine. Namesto osebne vlade enega vladarja, osno vane na brezmišelnem principu nasledovanja, je republika vlada zakonov, kot izraz splošne volje, svobodno izražene in verno predstavljanje. Da se to omogoči, je potrebno, da se garanta splošna, enaka, neposredna, tajna in proporcionalna pravica glasovanja kot potrebni instrument narodne suverenitete, ne izključujoč pri tem ženski spol. Ni pa treba ostati samo pri tem. To more biti samo ena stopnja in neprestanem korakanju naprej. Točno je, ko se pravi: odmor je monarhistična ideja, svobodni narodi pa ga ne poznajo. Zaradi tega zahteva republikanska demokracija referendum in narodno iniciativno kot sredstvo neposredne soudeležbe naroda v zakonodaji, videč v tem istočasno način njegove politične in socialne izobrazbe. Samo ob sebi se razume, da zahteva republikanska demokracija, zahtevajoč svobodno in popolno izražanje volje naroda pri oblasti zakonodaje, istočasno svobodno izražanje njegovih misli potom časopisja, kakor tudi svobodno zborovanja in organiziranja. Ona je za odstranitev smrti ne kazni, smatrajoč, da se ni preba proti individualnemu zločinu, temveč kolektivnim zločinom, temveč moralnim, s pomočjo povzdigi osebnosti in z ekonomskimi reformami družbe.

Politično osvobodjen narod mora hiti svoboden tudi moralno, ako se v resnici želi njegov vsestranski razvoj. Svoboda zavesti je glavna karakteristika republikanske vlade, ki je, zavrgujoč takozvano božjo pravico dinastij da vladajo nad narodi, po principu samem svetovna. Uresničenje tega republikanskega načela se

nahaja v svetovnosti države in so-
ap po dajao tajnoj a of oi oi

žave, na podlagi principa: "svobodna cerkev v suvereni državi". Kar se tiče današnjega socialnega reda, je republikanska demokracija daleč od tega, da bi ga smatrala za poslednje besede ljudske modrosti. Ona vidi nasprotno v njem samo eno fazo socialnega razvoja, od katere se mora preiti k višji obliki družbe, v kateri bo delavec prenehal biti najemnik, da bo postal sodrugar, v kateri bodo odpravljeni privilegiji lenih, da bo proklamirana pravica dela, v kateri bo prenehala vsaka eksploatacija človeka nad človekom, da bo nastala pravica za vse in enakost med vsemi. — Globoko prepričana, da nudi demokratska republika, z moralnim in političnim osvobodjenjem naroda, način in sredstva za mirno uresničenje tega višjega družabnega reda, za radikalno izpremembo današnjega kritičnega družabnega sistema z odpravo najemništva, ki ponižuje v delavcu človeka, je republikanska demokracija v socialnem oziru za evolucijo, a proti revoluciji. Medtem ko se mora prehod iz monarhije v demokracijo izvršiti revolucionarnim potom, ker ne nudi monarhistični režim drugega načina za to, zagotavlja demokracija, potem ko je popolnoma uresničena na političnem polju, že s tem samim evolucijo, ki bo dovela do njene zmage na socialnem polju. Zaradi tega ne sprejema republikanska demokracija razredne borbe kot revolucionarno sredstvo socialne osvoboditve, temveč ji postavlja nasproti solidarnost, zlasti danes, ko se govori o povzdigi celokupnega jugoslovanskega naroda, a ne enega samega razreda. Ona ne misli, da se more družba izpremeniti s pomočjo dekretov od danes do jutri. Ona veruje, da je neobhodno potrebno, ako se hoče v resnici na mesto današnje socialne organizacije, ki obstoja na korist posameznikov, stvoriti organizacija, ki bo odgovarjala socialnim potrebam vseh, da zadobi narod gospodarsko izobraz-

bo, katero zahteva ta izprememba. In namesto da apelira na državo, da vzame v svoje roke ekonomsko upravo družbe in da postane od politične sile tudi ekonomska, vidi republikanska demokracija rešitev vprašanja v svobodnem organiziranju. Ona ni niti za izključni individualizem, ki dovaja do nepravilnih socialnih, rezultatov, ni za izključni etatizem, katerega ena oblika je predstavljena po kolektivizmu, ki dovaja do zadušitve individua. — Dve vrsti silnega gospodstva ne enim ni drugim in ne izključujoč one na korist drugih, vidi republikanska demokracija v njihovi sintezi najmočnejše sredstvo za vzporedni razvoj posameznikov in družbe, katerih si ni mogoče misliti enih brez druge.

Republikanska demokracija, priznavajoč ves značaj in vrednost profesionalnih sindikalnih organizacij za izboljšanje pogojev delavskega razreda, postavlja vendar nad vse korporacijo, v prvi vrsti kooperacijo za porabo, kot sredstvo socialnega preokreta. Medtem ko predstavlja in zastopa sindikalna organizacija interese posameznih stanov, predstavlja kooperativno društvo za porabo splošne koristi celote. Kooperacija je ena izmed oblik, v kateri se izraža veliki socialni zakon solidarnosti, katere uveljavitev bo pomenila odpravo današnjega pa-

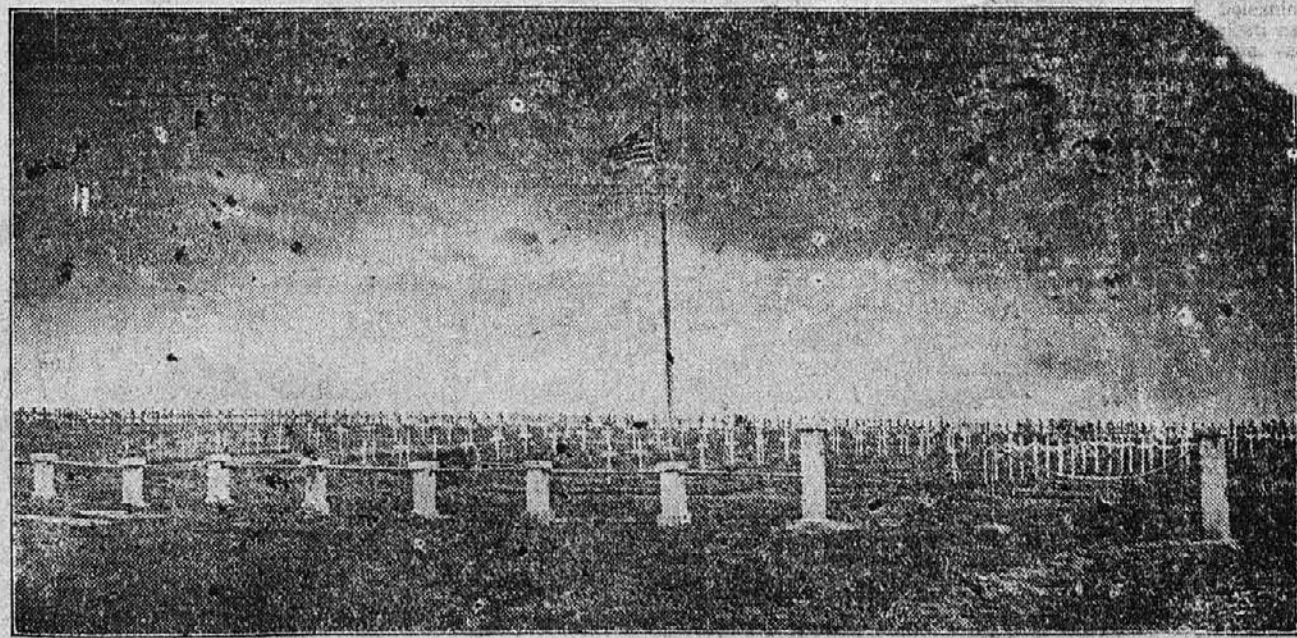
(Nadaljevanje na 5. strani.)

JAVNA ZAHVALA.

Dečki slovenske župnije Sv. Štefana v Chicago tako marljivo pomagajo razširjati in prodajati naš list "Sloga" po hišah, kakor tudi v nedeljo pred cerkvijo in so dosegli v kratkem času tolik uspeh, da se čuti upravištvo "Sloge" dolžno, da se tem navdušenim mladim junakom prav skreno in srčno zahvaljuje za njih požrtvovalno delo. Boys — Bog vam plačaj!

Pri tej priliki pa postavljamo te naše mlade sodelavce za zgled drugim naselbinam: kajti tu se vidi, koliko bi se lahko doseglo za razširjanje katoliškega časopisja, ako bi otroci po vseh naselbinah hoteli enako krepko pomagati, kakor delajo to dečki župnije Sv. Štefana. Kakor čujemo, prodajajo poleg "Sloge" tudi "Ave Maria" in "Sunday Visitor".

Upravištvo Sloge.

Amerikansko pokopališče blizu Soissons, Francija

ALI SI HVALEŽEN?

NA bojiščih v Franciji, kjer so služili Amerikanci na oni strani morja, --- dali so vse zato, da si ti prost, --- 72,000 ameriških mladeničev, kateri so ljubili življenje in smeh.

Za te je padlo 200 tisoč ranjenih v bojnih jarkih --- deset tisoč pohabljenih za celo življenje.

En milijon in četrť drugih Amerikancev je zopet in zopet izpostavilo svoje življenje za-te pri Chateau-Thierry, St. Mihiel, v Argonih in ob Meuse.

Ali si hvaležen? A. E. F. bo odgovoril na to vprašanje, ne po tem, koliko zastavic boš imel, ko prikorakajo domov, temveč po tem, kako kupuješ Victory Liberty Loan. A. E. F. meri Ameriko danes, v katero se vrača po delih in ne po kričanju.

Ako ne bo več posameznih Liberty Bondov prodanih, ako ne bo posojilo dalje prekoračilo meje, A. E. F. bo prišel do zaključka enkrat za vselej, da je resničen stari pregovor, ki pravi, da so republike nehvaležne. Poslušal ne bo nobenega izgovora --- vojaki tega nikdar ne store.

Na tebi je ležeče, da pokažeš možem, dva milijona po številu, ki so se vojskovali za-te, --- da je Amerika hvaležna.

Podpiši Victory Loan za kolikor največ moreš. To bo najboljši način, kako moreš dokazati A. E. F. svojo hvaležnost za to, kar so storili. Je pa tudi najmanj, kar moreš storiti, --- posodi, kolikor moreš deželi, za katero so se borili do zadnjega.

ČLAN A. E. F.

NOVI MOLITVENIK "AVE MARIA"

Z VELIKIM DEBELIM TISKOM

smo začeli razpošiljati. Da ustrežemo našim rojakom, ki so vedno povpraševali po molitveniku z velikim tiskom, smo se odločili ga natisniti. Ker se nismo mogli podati v velike stroške pri sedanjih draginjah papirja, zato smo ga tiskali le omejeno število. --- Molitvenik je priročne žepne oblike, tiskan na fin tenak papir in obsega 260 strani. Vezava je trojna, namreč v platno z rdečo obrezo, cena 70 centov, v usnje vezan z zlato obrezo, cena \$1.00. --- Vtirane platnice v usnje vezan z zlato obrezo, cena \$1.25.

**AVE MARIA, 62 St. Marks Place,
New York, N. Y.**

Ta prostor je dan na razpolago vladi za oglaševanje zmage in svobode od

METROPOLITAN LIFE INSURANCE CO.

v korist 20 milijonov ljudi, ki so zavarovani pri tej kompaniji, katerih zavarovalnina znese stiri in pol milijona dolarjev, za katerih varnost drži kompanija nad sedem sto dvajset milijonov rezerve. Usluženci so prodali za 133,000,000 dolarjev Liberty Bondov in W. S. S. zadnje leto. Kompanija ima \$80,000,000 v Liberty Bondih in namerava kupiti več milijonov tega posojila, ki ga priporoča vsem, ker denar je s tem najvarneje naložen.

GOVERNMENT LOAN ORG
Second Federal Reserve
LIBERTY LOAN COM
120 Broadway

Relief Fund.

Nabiralna pola št. 127, Frances Britz, Chisholm, Minn.: Rudolf Stornik \$1, Frank Matjaš 50c, Frank Longa 50c, Anton Pustoslavšek \$1, Joe Petrič \$1, John Žnidaršič \$1, Barbara Globočnik \$1, Louis Stermole \$1, Anton Afrić 50c, Andro Tancabel 25c, Frank Hochevar 50c, Ludvik Kordež 50c, John Koshir 50c, John Debelak 50c, Anton Dehak 50c, Joe Globokar 50c, Ana Skala 50c. Skupaj \$11.25.

Nabiralna pola št. 129, Desanka Stanković, Kinney, Minn.: Mrs. Kresoja \$1, Miloš Kresoja 50c, Ostož Tončar 25c, Sava Tončar \$1, Mrs. Novaković 50c, Sava Skorač 50c, Mrs. Bjenababa 50c, Mrs. Brankovich \$1, Mrs. Belejch \$1, Steve Hercgovja 50c, Mrs. Zakula 25c, Mrs. Mandich 50c, Mrs. Vrzich 50c, Mrs. Lousar 25c, Mrs. Rajarich 50c, Mrs. Hanezde 50c, Mr. Stocarba 25c. Skupaj \$10.00.

Nabiralna pola št. 131, Desanka Stanković, Kinney, Minn.: Mrs. Pritza 50c, Mrs. E. Pičuk 25c, Mrs. Beshir 50c, Mrs. Dimich \$1, Nikola Klačnja \$1, Mrs. Sokich 50c, Bude Klashnik \$1, John Kostelec 25c, Stevan Mijanović 50c, Anka Mijanović 50c, George Smiljanich \$1, Milka Smiljanich 25c, Mile Marich \$1, Laza Petrich 25c, Marija Derikpava 50c, Mr. Derikpava 50c, Anka Misirica 25c, Mike Sirovina 50c. Skupaj \$10.25.

Nabiralna pola št. 135, John Klun, Chisholm, Minn.: Anton Bambich \$5, Joe Moravetz \$1, Math Grahek \$2, Frank Sterle \$2. Skupaj \$10.00.

Desanka Stanković je nabrala še sledeče darove: Milan Delich 50c, Steve Miserača 50c, Mrs. Stanisha \$1. Skupaj \$2.00.

Svota prejšnjih izkazov \$5226.21
Pole št. 127, 129, 131, 135 43.50
Skupaj \$5269.71

Delovanje članice podružnice Simon Gregorčič št. 13 SNZ, za American Jugoslav Relief je naj boljši dokaz, da SNZ, še obstoji, dasi so nasprotniki neprestano povdarjali, da ni v Minnesoti niti enega pristaša SNZ.

Vrle članice so poleg tega pridile pred dvema mesecema veliko veselico, ki je prinesla več sto dolarjev za Amer. Jugosl. Relief. Poleg tega so se skoro vsi člani in članice podružnice obvezali plačevati mesečno gotov znesek za narodni davek SNZ, kar tudi vestno in redno plačujejo.

Vsa čast zavednim rojakom v Chisholm, zlasti pa tajnici podružnice gđe. Frances Britz, ki se neumorno trudi za blaginjo naroda in domovine. Po njeni zašlugi je podružnica SNZ, v Chisholmu ena najbolj agilnih in po žrtvovalnih.

Narodna zavest v Chisholmu in v bližnjih naselbinah se je visoko povzdignila.

Člani in članice SNZ, in Zveze JŽID, so po vseh slovenskih naselbinah vestno in po žrtvovalno vršili svoje dolžnosti tekom kampanje v podporo jugoslovanskim sirotam po American Jugoslav Reliefu. Osovali so posebno odboje, ki so imeli nalogo, nabirati prostovoljne prispevke pri naših rojakih in pri Amerikancih, ki so prijatelji Jugoslovancev. Na ta način je bilo omogočeno, da je bila od strani Slovencev poslana znatna svota na glavni odbor v New Yorku; SNZ, je v tem oziru storila in doprinesla več kot katera koli druga organizacija, več kot Hrvatski Savez ali Srbska Narodna Obrana, ali katera podpornih organizacij. Največjo delavnost pa je razvilo ravno slovensko narodno ženstvo, ki je vedno pripravljeno pomagati in žrtvovati, kadar gre za pomoč trpečega naroda.

Tudi mlada podružnica SNZ, v Aurori, Ill., je poslala znaten

dar tamošnjih rojakov newyorškemu Reliefu v lajšanje lakote in pomanjkanja v starem kraju. Dasi je slovenska naselbina v Aurori majhna, so vendar navdušeni člani podružnice nabrali nad sto dolarjev, katero svoto so poslali naravnost na glavni urad v New York. V naslednjem navajamo imena nabiralcev, kakor tudi imena darovalcev, katera so bila sporočena Zvezi JŽID, v Clevelandu.

Nabiralna pola št. 76, Josip Fajfar, Aurora, Ill.: Frank Gorenc \$5, Antonija Gorenc \$5, John Krizaj \$1, Andrej Žakelj \$1, Josip Kocjan \$2, Josip Fajfar \$1, Marija Fajfar \$1, Jakob Bartoncelj \$1, John Novak \$2, Frank Jamnik \$1. Skupaj \$20.00.

Nabiralna pola št. 77, Josip Fajfar, Aurora, Ill.: Jernej Verbič \$2.50, Marija Verbič \$2.50, Martin Zagorec \$1, Anton Jeraj \$1, Karolina Jeraj \$1, Alojzija Kalčić \$1, Jernej Verbič \$1, Marija Verbič \$1. Skupaj \$11.00.

Nabiralna pola št. 78, Josip Kocjan, Aurora, Ill.: Društvo sv. Janeza Krstnika št. 11 KSKJ, \$15, Jos. Jakoš \$1, Ana Jakoš \$1, Ana Novak \$1, Ana Novak \$1, Ivan Vene \$1.50. Skupaj \$20.50.

Nabiralna pola št. 79, Frank Gorenc, Aurora, Ill.: Josipina Vesel \$1, Anton Kranjec \$2, Frančiška Kranjec \$1, John Prapernik \$1, Helena Prapernik \$1, Marija Prapernik \$1, Valentina Prapernik \$1, Mihael Prapernik \$1. Skupaj \$11.50.

Nabiralna pola št. 80, John Novak, Aurora, Ill.: Anton Žefran \$1, Toma Blažič \$1, Terezija Blažič \$1, Nikolaj Oberman \$5, Terezija Oberman \$5, Janez Dornik \$1. Skupaj \$14.00.

Nabiralna pola št. 81, Josip Fajfar, Aurora, Ill.: Marija Sikor \$1, Gaspar Ahacič \$1, John Ramuta \$1, Ana Ramuta 50c, Helena Zelenšek 50c, Jos. Pregelj \$5, Julija Praprotnik \$1, Anton Zupančič \$1, Ivana Zupančič \$1. Skupaj \$12.00.

Nabiralna pola št. 82, Frank Gorenc, Aurora, Ill.: Marija Kovčević \$2, N. P. Kramer 50c, J. Gorenc \$5, Karolina Gorenc \$5, Alojzij Kocjan \$5. Skupaj \$17.50.

Dar zavednih aurorskih Slovencev na American Jugoslav Relief znaša torej skupno \$106.50. Hvala vsem po žrtvovanim rojakom, ki so prispevali za ta plemeniti namen ter naj bi jih posnemali rojaki tudi po ostalih slovenskih naselbinah.

V POMOČ BEDNIM V STARI DOMOVINI.

I. izkaz darov povodom kampanje za Jugoslav Relief v Chicago, Ill.

Poročali smo že, da sta pričela dne 1. marca Zveza Jugosl. Žena in Deklet in podružnica "Woodrow Wilson" št. 7 SNZ, v Chicago, kampanjo prostovoljnih doneskov v pomoč bednim v starem kraju. Ta kampanja je trajala brez kake velike reklame samo 17 dni in je uspela nad vse povoljno. Dosedaj se je nabralo nekaj nad \$1000 (tisoč dolarjev) v to svrhu; k tej svoti bo pa prištetih še \$550 kot čisti prebitek igre "Devica Orleanska", katero je vprizorila še meseca januarja tukajšnja Zveza Jugoslovanskih Žena in Deklet. Vsa, dosedaj nabrana svota je deponirana na Kaspar State banki.

Nabiralna pola št. 1, Mrs. Helene Kušar: Tovarna slavnikov Wm. F. Chiniquy \$100, Wm. F. Chiniquy \$25, W. O. Winch \$10, James S. Luck \$5, Helena Kušar \$10, Olga Elter roj. Urankar \$10, Marija Chernoff \$5, Jennie Velsler

\$5, Josie Zakrajšek \$5, Mary Dolžan \$5, Jennie Zgonc \$5, Josipina Mesech \$5, Amelia Prezeli \$5, Jennie Suštarski \$5, Mary Leben \$2, Mary Dane \$2, Vinko Dolžan \$4, Joe Lozar \$2, Mrs. A. Mason \$2.00.

Skupaj \$217.00.

Nabiralna pola št. 2, Miss Mary Merlak: Miss Ant. Zabukovec \$5, Mrs. Zabukovec \$5, Fanny Muha \$2, Mrs. Vreček \$5, Mrs. Bartol \$1, Mrs. Koder \$1, Mrs. Dančič 50c, Mrs. Perenčak 50c, Ursula Weber 25c, Pavla Masel 25c, Mrs. Mladic \$2, Dorothy Falck 50c, Mrs. Jos. Stirn \$5, Mrs. Baškovec 25c, Mrs. Hribar 50c, Mrs. Kraus \$5, Mrs. T. Bregantič \$5, Josipina Tonija \$1, Frank Merlak \$5, Miss Mary Merlak \$5, Društvo sv. Neže \$10, Mary Blaj \$4. Skupaj \$63.75.

Nabiralna pola št. 3, Miss Mary Janež: Zora Janež \$5, Joe Čerjanc \$5, K. Fajfar \$2, Ana Asich \$3, Antonia Sluga \$5, Fanny Rupar \$1, Mary Janež \$2, John Šimec \$3. Skupaj \$26.00.

Nabiralna pola št. 5, Miss Mary Gregorich: Mrs. A. Zupančič 50c, Frank Mravlja \$1, John Kosmač \$1, Gido Salmich \$1, Martin Kre mesec \$1, Anton Fabjan \$1, Anton Pazdert \$1, Nick Pasdertz \$1, Math. Jankovich \$1, Math. Grill \$10, Mrs. Garbajs \$1, Katarina in Marija Gregorich \$5, Fr. Kozjek \$1, Anton Gregorich st. \$5, Frank Hochevar \$2, Geo. Hu sich \$1, Martin Klemenčič \$5, Frank Ovičjak \$5, John Darovec \$1, Dr. Walter \$2, Josip Zajc \$5, John Zajc \$5, Mr. Vrščaj \$1, Mr. Adlesich \$1, Josip Perko \$5, Mr. Klemenčič \$1, Andrew Ogrin \$1, Martin Likovich \$5, John Terselich \$5. Skupaj \$75.50.

Nabiralna pola št. 6, John Horžen: Ana Horžen \$2, Marija Marjerle 50c, Mike Gerdovich \$1, J. Jazbec \$1, Anton Rečel \$1, Neza Augustin \$1.50, Jos. Baskovec \$5, John Bobič \$5, Jos. Omreza \$5, Math in Marija Hity \$5. Skupaj \$27.00.

Nabiralna pola št. 7, Miss Katy Triller: Miss Katy Triller \$25, Nik. Kekich \$25, Lovrenč Verbek \$10, Thomas Kekich \$5, Albina Benedikt \$7, Frank Cherne \$5, Mrs. Mary Tiringler \$5, Mary Arch \$2, Gabriel Benedikt \$1, Mary Shifrer \$1, Eva Span \$1, Frances Smrekar 50c, M. J. Span \$3, Martin Benedikt \$1, Fanny Zupančič \$5, Mrs. Frances Surlacher \$1, Marija Koplar \$1, John Kučić \$1, Neza Fugina \$1, Katy Kolenc \$2, Josip Bučer \$2, Martin Šifrer \$1. Skupaj \$105.50.

Nabiralna pola št. 8, Mrs. Fanny Tich: Mary Kozina \$3, Andy Ferone \$1, Francis Prosen \$2, Fanny Medizovec \$2.50, Mary Beton \$3, Mary Savnik \$3, Ana Bostič \$5, Neimenovana \$1, Angela in Antonija Resinovich \$5, Lenie Solar \$1, Joe Stern \$2, Jennie Ster \$1, Jack Vodor \$3, Rosie Savojec \$1, Alojz Šetina 50c, Katy Osterman \$5, Joe Stirn \$1, Antonija Urbanc \$5, Ana Turk \$5, Mary Matjasich \$2, J. F. Vreček \$5, Fanny Tich \$5. Skupaj \$62.00.

(Nadaljevanje prih.)

HOOVER PROSI POMOČI ZA JUGOSL. OTROKE.

Hoover je brzojavil American Jugoslav Reliefu v New York: "Z globoko hvaležnostjo potrjujem sprejem \$50,000, katere sem sprejel od American Jugoslav Reliefu. Takoj sem porabil to svoto v nakup prepotrebne hrane za stradajoče otroke v Jugoslaviji. Major Frank C. Gephart je odšel iz Pariza, da bode vodil celo delo z oddelkom izvedencev, Herbert Hoover." — Ker je Avstrija predno je pustila Jugoslovanske pokrajine pokradla vso govejo živino, sedaj silno primanjkuje mleka po celi Jugosla-

viji. Zato smrt strašno kosi med otroke. Po nekaterih vaseh so že vsi otroci pod 2 leti mrtvi.—Podpirajmo tojaj American Jugoslav Relief v New Yorku.

JAVNA ZAHVALA.

Zveza Jugoslovanskih Žena in Deklet si šteje v dolžnost zahvaliti se vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je bilo mogoče poslati 16 velikih in malih zabojev raznovrstnih življenjskih potrebščin v stari kraj, kjer bodo razdeljene med najpotrebnejše. Njih milosrčnost tudi sedaj ni poznala nikake meje; ni jih bilo treba prositi za miloščino, temveč so dali s polnimi rokami in prostovoljno, zavedajoč se, da je narod, iz katerega so sami izšli, v največji potrebi. Nekateri trgovci so napolnili sami kar cel zaboj, drugi so darovali različnega blaga v vrednosti do sto dolarjev, ali pa dali pri nakupovanju potrebin velik popust.

V blagu in živilih (obleko, perilo, čevlje, moko, sladkor, kavo itd.) so prispevali sledeči trgovci: Anton Anžlovar, Frank Butala, John Centa, Rudolf Cerkvenik, John Gornik, Beno B. Levstik, Anton Logar, Josip Stampfelj, Frank Suhadolnik, Frank Škulj ter I. Hahn.

V denarju so darovali: Frank \$5, John Gornik \$5, Frank Kmet \$3, Josip Kregar \$17.85 (plačal stroške za zaboj v Ilirsko Bistrico), Neimenovan \$1.05 in Frank Suhadolnik \$10; g. J. Roštan je podaril Zvezi prazen mali zaboj. Brezprimerna po žrtvovalnost teh zavednih rodoljubov zasluži največje priznanje. Z njihovo pomočjo bo obrta mnoga solza slovenskim sirotam, ki pogrešajo naj potrebnejšega: hrane in obleke, in ki trpe še sedaj po tuji krivdi glad in pomanjkanje in ki nimajo nikogar, da bi za nje skrbel, bodo deležni tega bogatega daru in njih hvaležnost bo najlepše plačilo vsem plemenitim darovalcem. Za svojo rodoljubje pa zaslužijo, da jih tudi naši rojaki podpirajo v največji meri, ker bodo pri njih vedno postreženi pošteno in z najboljšim blagom.

Cleveland, 30. aprila 1919.

Zveza Jugosl. Žena in Deklet.

JUGOSLOVANSKI KONCERT v NEW YORKU.

V nedeljo, dne 11. maja se vrši veliki Jugoslovanski Koncert v Aeolian Hall, na W. 42. cesti. To bo prvi koncert, ki ga prirede skupno jugoslovanski umetniki, ki se nahajajo v New Yorku in bližini.

Ta koncert se priredi s pomočjo American Jugoslav Reliefu, ki agitira posebno med Amerikanci, katerih se pričakuje veliko število. Čisti dobiček je namenjen v pomoč jugoslovanskim sirotam.

Politike pri tej prireditvi ni nobene, temveč samo namen zbrati nekaj denarja za pomoč siromakom. Zato priporočamo vsem našim rojakom, da se udeležijo te prireditve, kajti ako so Amerikanci pripravljeni pomagati, moramo tudi mi pokazati, da znamo ceniti njih po žrtvovalnost.

Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 50c do \$2.00. Vstopnice se dobe že sedaj pri blagajni v Aeolian Hall.

PROGRAM:

UMETNIKI:

Obrat Djurin, tenor: Nikola Zaninović, bariton: Emil Blažević, bariton: Drago H. Jovanović, violinist: Ludvik Schwab, glasovir.

I. DEL.

- Bariton solo Gosp. Blažević
a) Lastavica, hrvatsko Zajc
b) Povsod me poznajo, slovensko Parma
- Tenor solo Gosp. Djurin
Uzti njiva moja, rusko Rachmaninoff
- Bariton solo Gosp. Zaninović
a) Romanca; b) Notturmo; c) Tako se mienja čas; d) Skočil Ružič
- Duet, tenor in bariton Gg. Djurin in Blažević
Domovini, slovensko Dr. Ipavec
- Violin solo Gosp. Jovanović
a) Nocturne Chopin
b) Mazurka Zarzyski

Govor za Relief g. George Gordon Battle.

II. DEL.

- Zbor jugoslovanskih narodnih pesmi, svira slov. deklško tamburaško društvo "Slovenka"
- Tenor solo Gosp. Djurin
a) Tišina nema vlada svud; b) Sokolovi moji tiči, Srbske narodne pesmi
- Bariton solo Gosp. Zaninović
Le Tambour Major iz "Cadi", Thomas
- Violin solo Gosp. Jovanović
a) Slavonic dances Dvorak-Kreisler
b) Polonaise Wieniawski
- Bariton solo Gosp. Blažević
Romanca iz opere "Zrinjski", Zajc

Poroča se, da je Narodna Hrvatska Zajednica iz Pittsburgha te dni poslala \$30,000 na American Jugoslav Relief v New Yorku za pomoč sirotam v starem kraju.

Poštenje.

Bolji je dober glas, nego srebren pas.
Bolje poštenje, nego sramotno življenje.
Poštenje več velja nego sto oralo sveta.

Kupujte Vojne Hranilne Znamke!

Električne luči store hišo moderno.

Nikdo ne bo danes postavil hiše brez električnih luči. To je postalo tako potrebno v vsaki moderni hiši, kakor vodovodi in centralna kurjava. Zakaj biti starokopiten samo zato, ker stanujete v hiši brez električnih žic.

Naš načrt za napeljavo elektrike vam bo omogočil uživati komodnost električnih luči s tem, da vam dovoli napeljati električno žico v hišo na mesečne obroke. Vprašaj enega izmed naslednjih podjetnikov za podrobnosti tega načrta.

Service Electric Co., 2082 East 4th Street, Main 40, Cent. 246.	Fitch Electric Co., 1005 East 105th St., Eddy 2366, Prin. 1265 W.
Berg-Clark Electric Co., 10207 Euclid Avenue, Garfield 5600.	Kerber Electric Company, 6512 Broadway Broadw. 1286, Union 682 W.
Citizens' Electric Constr. Co., 1040 Superior, N. E. Prospect 116, Central 1434 W.	Lakewood Electric Company, 11408 Detroit Ave., Marlo 985, Highland 580 L.
Electric Construction & Sales Co., 940 Prospect St. Prospect 2692, Cent. 2520 L.	The Light House, 8305 Cedar Ave., Garfield 6088, Prin. 1478 W.
West Side Electric Company, 3205 Lorain Ave. Harvard 766, Central 4950.	

THE ILLUMINATING COMPANY.

ILLUMINATING BLDG., PUBLIC SQUARE.

ČINE

lovenil V.

širnem svetu in si s petjem in godbo pred vratmi bogatih ljudij svoj kruhek iskati, to posebno za otroke ni niti dobro niti prijetno. Vzemita svoja godala in pojdit z menoj."

Daniel je gledal mene, jaz njega. Nisva mogla vrjeti, da je resnica, kar tuj gospod govori, niti misliti, da bi mogel tako dober človek biti na svetu. Stori la sva, kakor nama je bilo rečeno in šla za njim. Ljudje zbrani krog naju, so naju z začudenjem gledali. — Vzel naju je v Čandernagur in na celi poti tje je res očetoški skrbel za naju. Ze na potu sva ga vzljubila, veliko bolj pa se, ko smo došli do njegovega doma, ko smo dospeli do njegovega stanovanja, sva takoj spoznala, da je najih novi dobitnik premoženja človek. Njegovo bivališče sta bili dve hiši, druga za drugo postavljena, z lepim vrtom obdani. V prvi hiši je stanoval sam s svojo ženo, v drugi njegovi služabniki in služkinje.

"Napovej nas tvoji gospej", je rekel služkinji, ki nam je odprla in čudno gledala mene in Daniela, "povej ji, da imamo nepričakovane goste". Služkinja je odšla in se kmalu zopet vrnila s svojo gosposlino, precej obilno in nad vse prijazno gospo.

"Koga si nam pripeljal", je vzkliknila, potem, ko je svojega moža pozdravila in je naju s prijaznim očesom motrila. "Dvoje otrok, ki nam bosta, kakor upam, popolnoma nadomestila najine umrle otroke", je bil nje gov odgovor. Gospa je naju prijazno sprejela in ni trpelo dolgo, da sva se čutila kakor doma v njeni hiši.

Več let sva ostala pri teh dobrih ljudeh. V tem času se je najin oče veliko trudil, da bi naju zopet našel, pa zaman. Najin novi dobitnik, kakor tudi njegova žena, sta bila poštna in bogato človeka. Z vsa vnašala si prizadevala nadomestiti, kar je bilo v najini žgozi zanemarjenega in za mujenega.

Poslali so naju v šolo in Daniel se je razen tega pri svojem novem reditelju učil mornarstva, kar mu je pozneje bilo v veliko korist. — Mirno in prijetno so potekali dnevi, trpljenje prejšnjih časov je bilo pozabljeno; kar nepričakovano zopet pride gospod Gilbert in nam minule spomine znova zbudi. Bil je krasen majnikov dan, ko se je pojavil pred hišo gospod Gilbert in z raznovrstnimi pisni dokazoval, da ima pravico do naju. Niti jaz, niti Daniel nisva hotela v to privoliti, tudi najin rednik je ugovarjal. Gilbert pa je trdovratno vztrajal pri svojih zahtevah in pretil s sodnijo, če se naju drugače njemu ne izroči.

"Gotovo je lepo od Vas, gospod, da ste se usmili otrok in se zanje zavzeli", je rekel, "in jaz sem pripravljen vam zato pripoznati, in dati pravično odškodnino, ako —"

"Le obdržite svoj denar", ga je zavrnil zaničljivo najin dobitnik, medtem ko sva se midva boječe k njemu stiskala, "saj vendar vidite, da otoka rajše pri meni ostaneta in to bi vam še moralo biti zadostno, da odstopite od svojih pravic, če jih sploh imate do otrok."

"Nikakor ne", pravi gospod Gilbert, "jaz zahtevam otoka, da jih peljem nazaj na njihovo domovino, kamor spadata."

"Ugovarjam vaši zahtevi in vam dokazem, da je neupravičena", je ugovarjal trgovec.

"Lopov!" je siknil Gilbert divja pa hitro se je umiril in nadaljeval: "Storite kakor vam volja; pa se boste prepricali, da je zahteva utemeljena in da imate polno pravico do otrok."

"Nikakor ne", pravi gospod Gilbert, "jaz zahtevam otoka, da jih peljem nazaj na njihovo domovino, kamor spadata."

"Ugovarjam vaši zahtevi in vam dokazem, da je neupravičena", je ugovarjal trgovec.

"Lopov!" je siknil Gilbert divja pa hitro se je umiril in nadaljeval: "Storite kakor vam volja; pa se boste prepricali, da je zahteva utemeljena in da imate polno pravico do otrok."

"Nikakor ne", pravi gospod Gilbert, "jaz zahtevam otoka, da jih peljem nazaj na njihovo domovino, kamor spadata."

"Ugovarjam vaši zahtevi in vam dokazem, da je neupravičena", je ugovarjal trgovec.

naju iznenadila. Tudi dobra žena je poskusila vse, da bi naju pridržala v hiši. Gilbert pa se ni hotel ukloniti in naposled sta morala reditelja privoliti ločitve od naju. Gilbert je bil naenkrat popolnoma drug človek in se je delal, kakor bi imel le najboljše namene z nama. Slabo ravnanje, katero sva morala prenašati od žene v Kalkuti, je zvrčal le na njo, češ, da je to pripisovati le njemu značaju, katerega žal poprej ni dovolj poznal. "Bodite brez skrbi", je govoril najinima dobitnikoma, "otoka sta imela dobro pri vas, pa tudi pri meni jima ne bo ničesar manjkalo." S tem je bila stvar končana. S težkim srcem sva se ločila od dobrih ljudij, da bi sledila človeku, katerega sva se bala, kateri je, kakor sva imela skoro skušiti, imel z nama le slabe namene. Iz blaženega in mirnega družinskega življenja sva bila iztrgana in vržena zopet v vihar trpljenja. Z Gilbertom smo potovali do daljnega pristanišča, kjer je bila usidrana njegova ladja. Videlo se je, da je obogatel od onega časa, kar ga nisva videla. Dobra trgovina in posrečene spekulacije so mu prinesle lepega premoženja. Ko smo prišli na ladjo, naju je Gilbert, ki je sam malo razumel o mornarstvu, predstavil svojemu kapitanu in mornarjem, ne kakor svoja sorodnika, temveč kot siroti, ki sva izročena v njegovo oskrbo. Tako razočaranje nama ni nič kaj dobro delo, čeravno že od poprej nisva imela nikakega zaupanja in ljubezni do človeka, ki se svojevoljno igra z najino usodo.

Ker je pa z nama od začetka prijazno ravnal, sva se s časom privadila novim razmeram, vedno upajoča, da še kdaj zopet vidiva svoje prejšnje dobitnike. — Čisto brez dela pa nisva smela biti. Daniel je postal mornarski vajenec, jaz pa sem morala pomagati pri delu v kajutah. Očividno je imel Gilbert čisto posebne namene z menoj, zato je bil proti meni izredno prijazen in ljubezljiv. Ko je pa opazil, da mi je nje gova bližina zoprna in da se v prostem času rajše držim svojega brata, posebno pa, ker sem odločno odklonila v eni in isti kajuti z njim prenočevati, je spremenil svoje obnašanje in je ravnal z mejo mrzlo in surovo. Potovali smo po raznih krajih na Kitajsko, Japonsko in tudi v Afriko; kupovali in prodajali, razkladali in zopet na agali raznovrstno blago.

Jaz sem med tem časom postala močnejša, iz otroka sem postala čvrsto dekle in sem gledala vse, kar se je okoli mene godilo v čisto drugačnej luči, kakor nekdanj. Nauki, katere mi je dajala moja rednica, so ohranili mene in tudi Daniela pred skazom v velikih pristaniških svetovnih mest, kakor tudi pred sprijenostjo surovih mornarjev. Saj sva imela seboj svoja godala, in medtem ko so drugi iskali svojega razvedrila drugod, sva midva dostikrat počele ure prebila na krovu in se kratkočasila z godbo in petjem. Gilbert me je pa vedno še zasedoval. Čedalje pobotnejši so bili njegovi pogledi, drznejše njegovo obnašanje, dokler mi ni nekega dne naravnost povedal, da si morem njegovo naklonjenost pridobiti in v svojemu bratu stanje zbolj sati le, če se udam njegovi pohotnosti.

Jeza je vzplamela v meni, z zaničevanjem sem zavrnila njegovo zahtevo in z nepričakovano močjo sunila od sebe vsiljivca.

(Dalje prih.)

ZASTOPNIK
Frank Gašpari, 67 Ansel Road, Cleveland, O., ima sledeče knjige: Molitvenik z našimi in debelimi črkami. Abecedni e in Katekizme vezane in nevezane. Istotako lahko dobiti pri

Frank Suhadolnik-u
6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kupujte Vojne Hranilne Znamke!

MIŠLJENJE JUGOSLOVANSKE OMLADINE

(Nadaljevanje s 3. strani.)

razitskega življenja manjšine in upostavitve boljsega življenja za čim največje število ljudi.

Pričakujoč preobrat družbe od svobode združevanja, ne vodi rene republikanska demokracija države do vloge žandarov in sodnikov, kakor to delajo liberalci. Za njo ima država kot politična kooperacija vseh pri upravljanju splošnih zadev, pravico in dolžnost, da intervenira v ekonomskih odnosih, zlasti v odnosih med delavci in delodajalci. Ona smatra, da je nečloveško in antisocijalno, pustiti delavca nezavarovanega, izročena na milost in nemilost močnih kapitalistov, ki imajo pred očmi edino le svoje egoistične interese. Ona bo s pomočjo najodločnejšega zahtevanja in uveljavitve čim najpopolnejšega delavskega zakonodajstva storila, da ne bodo delavci več predmet izkoriščanja kapitalističnih zahtev, temveč enakopravni državljani, ki se bodo mogli okoristiti z vsemi pridobitvami izobrazbe in civilizacije. V tem oziru smatra ona najvažnejšim sledečo reformo: skrajšanje delavnega časa na osem ur in upostavitve nedeljskega počitka; ugotovitev minimuma plače; organiziranje obveznega zavarovanja proti nezgodam, brezposelnosti in starostno zavarovanje. Ona je istotako za sistem, da bodo delavci deležni dobička, kakor tudi za legalno priznane pravice stavke.

Republikanska demokracija se bo, storeč vse, da pride čim prej do socialnega reda, zasnovanega na načelih kooperacije, borila isto tako v današnji družbi, proti nakupčevanju bogastva v roke posameznikov, videč v tem sredstvo izkoriščanja v preteklosti in sredstvo novega izkoriščanja v bodočnosti. V tem oziru je ona za promocijsni davak na dohodke in dedščine, za osvoboditev od davka na minimum, potrebnega za eksistenco, kakor tudi za odpravo posrednih davkov, ki najtežje zadevajo siromašne družbene elemente. Republikanska demokracija je istotako za radikalno rešitev agrarnega vprašanja v vseh oblastih Jugoslavije, kjer obstoja velposesstvo. Kar se tiče monastiških posestev, je ona za to, da preidejo v roke naroda. Republikanska demokracija bo sploh posvetila posebno pažnjo poljedelstvu, ker je ekonomska delavnost kmetijskega stanu glavni izvor celokupnega našega pridobitvenega življenja. V prvi vrsti bo ona zagotovila poljedelcem cenjen kredit, osnovala bo poljedelske postaje, organizirala bo racionalno zavarovanje živine pred boleznijo in razširila s pomočjo poljedelških šol vseh vrst strokovno sposobnost našega poljedelskega sveta. Poljedelstvo predstavlja široko polje za uveljavitev načela kooperacije. Zaradi tega bo republikanska demokracija delovala za upostavitve poljedelskih združig vseh vrst in na ta način pomagala kmetu, da se osvobodi iz rok kapitalistov in spekulantov. Z eno besedo, ona bo nudila najširšo pomoč vsem oblikam narodne delavnosti, otvarjala bo strokovne šole, pospeševala ekonomski pollet in omogočila blagostanje dežel s pomočjo dobrih cest, goste železniške mreže in močne trgovske mornarice.

Republikanska demokracija je odločni pristaš narodne obrambe, katere ekonomski in racionalni sistem vidi v narodni vojski. Ona pa je istotako navdušen pristaš lige narodov, ki je najzanesljivejša jamstvo za pravičen mir in edino sredstvo, da se vojna, kot manifestacija groba, sile, pri odnošajih med narodi, zamenja s pravico. Nacionalna po svojih težnjah in čuvstvih je republikanska demokracija tudi internacionalna, razumevajoč človeštvo kot federacijo svobodnih držav. Ona ne veruje, da ljubezen do lastne domovine stavlja za pogoj mržnjo do tujih držav, kakor tudi ne sma

tra, da pomeni ljubezen do človeštva ravnodušnost do lastne domovine. Ona misli, da dela preko domovine za človeštvo in zaradi tega je energičen nasprotnik vsakega imperijalizma, pa naj bi bil kakršenkoli in naj prihaja od katerekoli strani. Jugoslovanska republika demokracija bo v prvi vrsti stremila po tem, da se uresniči balkanska republikanska federacija, ki edina more zagotoviti politično in ekonomsko neodvisnost balkanskih narodov. Ona zastopa z istim prepričanjem idejo političnega sporazuma in ekonomskega sodelovanja z vsemi sedanjimi na novo osnovanimi republikami.

Državljeni, vi poznate težave našega naroda. Vi ne morete biti ravnodušni napram njim. Vi morate razmišljati o sredstvih, ki bo do stvorila našemu narodu boljše sedanjost in srečnejšo bodočnost. Mislimo, da se more ta cilj doseči najhitreje potom republikanskega demokratizma, in v tem se popolnoma strinjamo z idejami republikanske gibanja v Srbiji, ki je že od leta 1907 deloval z izdavanjem republikanske biblioteke in svojega organa "Republika" na političnem in socialnem vzgojevanju naroda, vzgojeval delavce za organiziranje republike in pripravljaj na ta način, da so se začela izvajati v delo republikansko-demokratska načela med našim narodom.

Poitiers, januarja 1919.
Za izvrševalni odbor splošne dijaške organizacije jugoslovanske republikanske demokracije: Teofil Djurovič, pravnik, preds. Mihajlo Ivesa, pravnik, tajnik. (Konec.)

ZA KRATEK ČAS.

"Prosim, blagovolite mi posoditi dežnik."

"Zakaj? Saj se vendar nič ne pripravljaj za dež!"

"Vem to — ali vreme se bo prav gotovo spremenilo. In če bom čakal, da začne deževati, boste gotovo dežnik sami rabili!"

Sodnik: Koliko ste stari?
Zatožene: Ne vem!
Sodnik: Kdaj ste bili rojeni?
Zatožene: Zakaj bi vam pa moral to povedati? Ne verjamem, la bi mi dali kako darilo za moj rojstni dan.

Oglašajte v "Slogi."

ZA GISTENJE OBLEK!
POŠILJTE NAS PO TELEFONU
HITRA OBRABA
NAŠE DUBRO DELU IN POSTRŽBA JE VEČ LET POZNANO KOT NAJHOLJE
The Frank's Dry Cleaning Co.
1361 East 55th Street
Nasprotno od Short Brothers
TELEFON 5694

John Gornik
SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ
6217 ST. CLAIR AVENUE
se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.
Naznanjam cenj. občinstvu, da sem preselil z zimskim obuvalom od najmanjše do največje mere. Kdor ima največjo nogo, naj se zglaši pri nas. Kajti pri nas se dobi: Ženske čevlje od najmanjše pa do mere 10. Moške, od mere 6 — pa do 14. Največji ljudje so lahko brez skrbi, da ne bodo hodili bosi. Cene so primerne. Se priporočam.
FRANK SUHADOLNIK
6107 ST. CLAIR AVENUE.
CLEVELAND OHIO.

On: Ampak to je pa že od sile, že zanesi si prinesla nov klobuk donjo!"

Ona: V strahu pred nekim moškim sem se zatekla v bližnjo prodajalno s klobuki in to je posledica...

KUPUJTE VOJNO - HRANILNE ZNAMKE.

Društ. Sv. Vida
št. 25
K. S. K. J.

ma redno mesečno sejo prvo nedeljo meseca v KNAUSOV DVORANI. Predsednik: A. Grdina, 6127 St. Clair ave, tajnik Joseph Russ, 6619 Bonna ave, zastopnik Jernej Knaus 6129 St. Clair ave, N. E., društveni zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6129 St. Clair ave, N. E. Člani se sprejemajo v društvo od 16 do 45. leta. Posmrtnina je \$250.00, \$500.00, in \$1,000.00, bolniška podpora je \$6.00 na teden. Vpišite tudi slove otroke v otroški oddelek. Novo vpisani član mora prineseti zdravniško spričevalo 1. tajniku 14 dni pred sejo, nakar se isto pošlje vrhovnemu zdravniku, in ako ga odobri, glasuje društvo pri prihodnji seji o prejetju.

DR. LOŠKA DOLINA
boruje vsako 4. nedeljo v mesecu ob mi uri popoldan v John Grdina dvoranici. Uradniki so: Predsednik Jernej Knaus, 5609 St. Clair ave, podpredsednik Matija Truden, 1152 E. 61 St., tajnik Louis Prijatelj, 6206 Schade Ave, II. tajnik Fr. Mulec, 1180 E. 60 St.; blagajnik Anton Mihelič, 1150 E. 61 St. Mesečna je \$1.00. Bolniška podpora znaša na teden \$7.00. Rojaki se vabijo, da vstopijo v naš društvo. Posebno se vabijo Ložani i bližnjemu pristopu.

POZOR!

Kdor želi imeti knjige Zveze Katoliških Slovencev od lanskega leta, naj se takoj oglasi, dokler zaloga ne poide. Imamo jih še nekaj v zalogi.

Cena četverim knjigam \$1.10. Naroča se v našem upravlštvu 67 E. 7th ST. NEW YORK, N.Y.

KRIŽEV POT

Sv. Leonarda Portomavriškega

ZA CERKVENO IN DOMAČO PORABO JE RAVNOKAR IZŠEL V NAŠI TISKARNI.

KNJIZICA JE PRIROČNE ŽEPNE OBLIKE IN BROŠIRANA.

Cena izvozu 15 ct.

Pri večjih naročilih znaten popust

Severa's
Balsam of Life
(Severov Življenski Balsam), ki je dobro poznani tonik za prebavo in gro naravnost za vzroke, ki povzročajo slabo in odprano komplikacijo. Deluje na jetra, omogočajo njih delovanje in konča neprebravljane, zaprtje in dispepsijo. Napredaj v vseh lekarnah. Cena 85c.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Društvo Sv. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

naznanja vsem rojakom in rojakinjam med 16. in 50. leti, da je pristop v društvo za nedolocen čas prost. Bolniške podpore izplačuje društvo po \$1.00 na dan, D. S. D. izplačuje zdravne smrtnine, tudi za poškodovano in raznovrstne operacije. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na sledeči odbor: Josip Pavlakovich, predsednik, 54 Low Road; John Golob, podpredsednik, 5621 Carnegie Ave.; George Weselich, 1. tajnik, 5222 Keystone Street; Josip L. Bahorich, 2. tajnik, 5138 Dresden Way; Anton Skerlog, blagajnik, 5124 Butler St. — Mesečne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v K. S. Domu. — Rojaki! Rojakinje! pristopite še danes kajti jutri bo mogoče prepozno.

Naši zastopniki.

Cleveland, O. Podružnica "Sloga", 6313 St. Clair Ave. Mr. Anton Striša, 6305 Glass Ave.; Mr. Frank Gaspari, 887 Ansel Rd.; Mr. Jakob Resnik 3599 E. 81 St.; Mr. J. Meglich, 6713 Edna Ave.; Mr. John Mesec, 14309 Darly St.; Mr. Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave.

Brooklyn, N. Y. Mr. Josip Skrabec, 79 Evergreen Ave.

Bridgeport, Conn. Rev. Mich. J. Golob, 450 Pine St.

Bridgeville, Pa. Mr. Ivan Vrtačnik, Box 595.

Forest City, Pa. Mr. Peter Smovršnik, Box 279; Miss M. Svete.

Houston, Pa. Mr. John Pelhan.

Pittsburgh, Pa. Mr. John Bojanc, 207-57 St.; Mr. George Veselič 5222 Keystone St.; Mr. John Golob 5621 Carnegie St.; George Witkovich, 5104, Butler St.

Steeltown, Pa. Mr. Anton Malenich, 157 Main St.

Barberton, Ohio. Mr. Joe Lekšan, 149 Center St.

Chicago, Ill. Mr. Jos. Zupancič, 1824 W. 22 Pl.; John Horzen, 1820 W. 22 Pl.; Josip Perko, 1945 W. 22 St.

Joliet, Ill. Mr. J. Muhič, 506 Summit St.

Sheboygan, Wis. Mr. Mike Progar 1621 N. 9 St.

Indianapolis, Ind. Mr. Frank Markič, 765 Holmes Ave.

Willard, Wis. Fr. Perovšek, Box 10.

Eveleth, Minn. Francis Gregorich, Box 22.

Soudan, Minn. John Loushin Box 1230.

Ely, Minn. J. J. Peshell, Box 165; John Otrin, Box 322.

Braddock, Pa. J. Lesjak, 1111 Wood Way.

New Duluth, Minn. Mike Spchar, 403-97th Ave. W.

Chisholm, Minn. Mrs. B. Globočnik, 309 Central Ave.; John Klun, Box 668.

Buhl, Minn. Gregor Rus, Box 22.

Gilbert, Minn. Frank Ulcar, Box 574.

Hesperia, Mich. Marko Bluth, R. F. D. No. 2.

KRIŽARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH

Spisal: H. SIENKIEWICH Poslovenil: PODRAVSKI

Dalje.

"Kje je, vprašam?"

"Pod varstvom pobožnega brata Šomberga", odvrne ženska, ki si je prekrizala roke in se pokorno priklonila.

Ko je slišal Jurand grozno ime rabelja Vitoldovih otrok, obledi, čez trenutek pa sede na klop, zapre oči ter si jame otirati s čela mrzel pot.

Popotnik, ki poprej ni mogel premagati svojega strahu, vide to promeno na Jurandovem licu, se sedaj podboči z rokami, sede na klop, stegne noge ter pogleda Juranda z zlokobnim in prezirljivim pogledom.

Nastane dolgo molčanje.

"Tudi brat Markvart pomaga bratu Šombergu, čuvati jo", reče znova žena. "To je kaj vrlo varstvo, in ne zgodi se jej nikaka krivica."

"Kaj naj storim, da mi jo vrnete?"

"Morate se ponižati pred redom," reče romar ošabno.

Ko je Jurand to slišal, je stopil k njemu, se sklonil nad njim in zaklical z groznim, zamolklim glasom:

"Molči!"

Romar se prestraši znova. Vedel je, da more groziti ter reči nekaj takega, kar pridržni in potare Juranda, toda prestrašil se je, da se ž njim zgodi kaj groznega, predno utegne spregovoriti besedo. Pa vpre svoje izbuljene in od strahu nekako okamenjele oči v strašno lice spihovskega gospodarja in sedi nepremično, samo brada se mu je žela močno tresiti.

Jurand se obrne k ženski.

"Ali imate pismo?"

"Nimamo, gospod. Bilo je nama naročeno, povedati vse ustmeno."

"Torej govorita!"

Ženska je ponovila še enkrat, kakor bi hotela, da bi si Jurand vtisnil to dobro v spomin:

"Brat Šomberg in brat Markvart čuvata gospodično, torej go spod, krotite svojo jezo. Njej se ne zgodi nobena krivica, ker vam hočejo bratje poplačati hudo z dobrim, dasi ste več let delali krivico njihovemu redu, samo ako vstrežete njih pravičnim željam."

"Česa zahtevajo?"

"Zahtevajo, da izpustite de Bergova."

Jurand si globoko oddahne.

"Izpustim jim de Bergova", reče.

"In druge jetnike, katere imate v Spihovu."

"Imam dva. Majnegrova in de Bergova mečenosca razun sluzabnikov."

"Tudi te morate izpustiti in nagraditi jih za njih sužnost."

"Ne daj Bog da bi ugovarjal, ko pojde za mojega otroka."

"Tega so se pobožni redovniki tudi nadejali od vas", reče ženska, "toda to še ni vse, kar vam imam povedati. Vašo hčerko so ugrabili ljudje, ki so bržkone razbojniki ter so to storili radi tega, da dobe od vas bogato odkupnino. Bog je odpustil pobožnim bratom, da so jo rešili, in sedaj ne žele ničesar več, nego da jim vrnete njihovega tovariša in gosta. Toda bratom je znano, pa tudi vam je znano, kako jih vsi v tem kraju črte in kako krivično sodijo njihove, bodisi celo najbolj pobožne čine. Ko bi ljudje poizvedeli, da je vaša hči pri njih, domišljevali bi si — bratje so tega prepričani — da so jo oni ugrabili, in v tem slučaju bi želi za svoje čednosti le razžaljenje in pritožbe. O, da! Zlobni ljudje so jih že večkrat s tem izplačali in pri tem je mnoga trpela slava njihovega pobožnega reda, radi česar vam stavijo še jeden pogoj, da vi sami knezu te pokrajine, kakor tudi vsemu vitežtvu, jasno in javno naznanite, kar je tudi resnica, da vaše hčerke niso ugrabili Križarja, marveč lopovi in da ste jo vi od teh lopovov morali odkupiti."

"Resnica je", reče Jurand, "da so moje dete ugrabili razbojniki in da je moram od razbojnikov odkupiti."

"Nikomur tudi ne smete reči kaj drugega, kajti kadar bi poizvedel le jeden sam človek, da ste se pogajali z brati, ali ko bi samo jedna tožba odšla k velikemu mojstru, ali kapitolu, takoj bi nastale iz tega hude posledice."

Na Jurandovem licu se prikaže nemir. V prvem hipu se mu je zdelo povsem naravno, da si komturji žele, naj ostane vse to tajno iz strahu pred odgovornostjo in sramoto, toda takoj se porodi v njem sum, da imajo pri tem nemara še kak drugi vzrok, katerega si ni mogel domisliti, in radi tega se ga je polastila bojazen, ki se polasti tudi najbolj predrznih ljudi, kadar nevarnost ne grozi njim samim, marveč onim, ki so jim dragi in mili.

In odločil se je poizvedeti še kaj več od te ženske.

"Komturji si žele, da naj ostane vse to tajno", pravi, toda kako naj to ostane tajno, ako de Bergova in druge jetnike izpustim v zameno za svoje dete?"

"Pa porečete, da ste za gospoda de Bergova dobili odkupnino, da ste imeli s čim plačati lopovom."

"Ljudje mi tega ne bodo verjeli, ker nisem še nikdar jemal odkupnine", odvrne resnobno Jurand.

"Saj še tudi nikdar ni šlo za vašega otroka" odvrne ženska z odločnim glasom.

Nastane znova molčanje, na kar spregovori romar, ki se je bil med tem nekoliko zavedel, misle, da se mora sedaj Jurand premagovati.

"Taka je volja bratov Šomberga in Markvarta."

Ženska pa nadaljuje:

"Pa se to porečete, da vam je ta romar, ki je prišel z menoj, prinesel odkupnino; mi pa odidemo od tod s plemenitim de Bergovom in z drugimi jetniki."

"Kako to?" reče Jurand ter naježi obrvi. "Ali si mar mislite, da vam oddam jetnike poprej, nego mi vi izročite moje dete?"

"Pojdite, gospod, sam po hčerko v Ščitno, kamor jo vam pripeljejo bratje."

"Jaz... v Ščitno?"

"Da. Kajti ko bi jo ugrabili razbojniki znova na poti, padel bi zopet sum tukajšnjih ljudi na naše pobožne viteze, torej jo hočejo izročiti naravnost v vaše roke."

"Ali kdo mi je porok, da se vrnem, kadar zaidem sam v volje žrelo?"

"Čednost bratov, njihova pravičnost in pobožnost."

Jurand jame hoditi semtertje po sobi. Jel je že slutiti izdajo, bal se je, toda ob enem je čutil, da mu Križarji utegnejo staviti take pogoje, kakoršne bodo hoteli, in da je on povsem onemogel pred njimi.

Vendar pa mu šine v glavo neki izhod, kajti nakrat obstane pred romarjem, ga ostro pogleda, na to pa se obrne k ženski in reče: "Prav. Pojdem v Ščitno. Vi in ta le človek, ki nosi na sebi romarsko obleko, ostaneta tukaj, dokler se ne vrnem, na kar odideta z de Bergovom in z ostalimi jetniki."

"Gospod, vi ne verjamete Križarjem", reče romar, "kako naj vam oni verjamejo, da izpustite nas in de Bergova?"

Jurandovo lice obledi od jeze, in nastal je grozen trenutek, v katerem se je zdelo, da pograbi romarja za prsi in mu poklekne na nje, toda Jurand potlači svojo jezo, si globoko oddahne ter jame govoriti počasi in s povdankom:

"Kdorkoli sta, ne izkušajta moje potrpežljivosti, da se ne pokesata."

Ali romar se obrne k ženski ter reče:

"Govorite, kar vam je naročeno."

"Gospod", je dejala ženska, "midva bi se ne drznila dvomiti v istinitost vaše prisige, ako bi prisegli na svoj meč, toda vam se ne spodobi prisegati pred prostaki in tudi naju niso poslali po vajino prisego."

"Čemu torej so vaju poslali?"

"Pobožni bratje so nama rekli, da se morate, ne da bi komu kaj povedali, napotiti v Ščitno z gospodom de Bergovom in z drugimi jetniki."

Na te besede se zganejo Jurandu roke in prsti se mu skrčijo nalik krempljem roparskega ptiča; končno obstane pred žensko, kakor bi ji hotel pošepetati nekaj na uho in reče:

"Ali mar vama niso rekli, da zapovem, da vaju in de Bergova z ostalimi jetniki vred v Spihovu nataknejo na kol?"

"Vaša hči je v oblasti bratov ter pod varstvom Šomberga in Markvarta", odvrne s povdankom žena.

"To sta lopova, krvnika, razbojnika", zarohni Jurand.

"Kateri bodo znali, maščevati se za naju in kateri so nama rekli pred odhodom: 'Ako ne bo hotel izpolniti našega povelja, bilo bi najbolje, da ta deklica umre, kakor so pomrli Vitoldovi otroci.' — Izbirajte si!"

"Pomnite, da se nahajate v moči komturjev", se oglasi romar. "Nočejo vam povzročiti krivice in starešina iz Ščitne pošilja vam po nas svojo pošteno besedo, da se vrnete svobodno iz njegovega gradu; toda pobožni vitezi žele, da se radi vsega tega, kar ste jim storili, pridete pokloniti pred belim križarskim plaščem in prositi viteze za milosti. Hočejo vam odpustiti, toda prej hočejo ukloniti vaš pomenen vrat. Proglasili ste jih za izdajce in krivoprisežnike, torej sedaj zahtevajo, da se jim udaste na dobro vero. Oni hočejo vrniti prostost vam in vaši hčerki, toda morate jih prositi za to. Gazili ste po njih, toda sedaj morate prisesti, da se vaša roka ne dvigne nikdar proti belemu plašču."

"Tako hočejo komturji", doda ženska, "in z njimi vred Markvart in Šomberg."

Nastane trenutek smrtne tišine. Zdelo se je samo, da nekaj zamolkli odmev zlokobno ponavlja grozne besede: "Markvart... Šomberg." Od zunaj so se začeli klici Jurandovih strelcev, ki so stali na straži okrog grada.

Romar in ženska sta dolgo zrla drug drugega, pa zopet Jurand, ki je sedel oprt ob zid, nepremičen in z licem pogreznjenim v senco. V njegovi glavi je rojila samo jedna misel, namreč, da mu Križarji zadavijo otroka, ako ne stori tega, kar zahtevajo od njega; je pa to tudi stori, pa morda ne bo mogel rešiti s tem niti sebe, niti Danuše. Ni vedel si svetovati, iz tega labirinta ni poznal nikakega izhoda. Čutil je nad seboj neusmiljeno premoč, ki ga je gnetla. V duhu je že videl železne roke Križarjev, na Danušinem vratu; poznava je Križarje, ni dvomil niti za trenutek, da jo umore ter jo zakopljejo v jarku pod gradom, a potem pa pod prisego vse utaje, in kdo jim more dokazati, da so jo oni odnesli? Imel je v svojih rokah poslanca, mogel ju je odpeljati h knezu in z mukami ju prisiliti, da mu priznata vse, toda Križarji so imeli v rokah Danuše, in tudi njim nihče ni mogel zabraniti, da je ne bi mučili. In takoj se mu zazdi, da stega dete iz daljave proti njemu roke ter ga prosi za rešitev... Ako bi vsaj zanesljivo vedel, da je v Ščitnem, bi mogel se v tej noči prekoračiti mejo in napasti Križarje, vzeti jim gradič in rešiti svoje dete, toda Danuša morda ni bila, ali po njegovemu mnenju gotovo ni bila v Ščitnem. Nalik blisku mu je šinila v glavo še misel, da bi pograbil žensko in romarja ter ju odpeljal naravnost k velikemu mojstru; morda bi dobil veliki mojster od nju popolno priznanje ter zapovedal, naj mu izroče njegovo hčerko. Toda tem mislim je dal kmalu slovo. Saj sta mogla ta dva človeka reči velikemu mojstru, da sta prišla odkupit de Bergova in da o kaki de-

klici ne vesta ničesar. Nikakor, ta pot bi ne privedla nikamor. Tudi na katero pot naj se obrne? Pomislil je kajpada tudi na to, da ga vkujejo v verige, vržejo v pozemelsko ječo. Danuše pa tudi ni izpustil, ako pojde v Ščitno, bodisi tudi samo za to, da se ljudem ne bi zdelo, da so jo ugrabili oni sami. Toda med tem že plava smrt nad njegovim jedinim otrokom, nad poslednjo predrago mu glavičo. Misli so se mu jele zapletati, in njegova bolečina je bila tako velika, da je postal vsled tega nekako top, kakor bi okamenel. Sedel je nepremično, kakor bi mu bilo telo mrtvo, ali izklesano iz kamena. Ako bi bil tudi hotel vstati, ne bil bi mogel.

(Nadaljevanje prih.)

Molitveniki z velikimi črkami za slabovidne in vse druge knjige iz bukvarne Ave Maria

se dobe pri

ANTONU STRNIŠA

6305 Glass Ave.

Cleveland, O.

Telefon: Main 1441.

Telefon: Central 8821-W

Mihael S. Čerezin

HRVATSKO-SLOVENSKI ODVETNIK

PISARNA: SOBA ŠT. 414 ENGINEERS BUILDING, na četrtem nadstropju.

Vogal St. Clair in Ontario ceste, blizu Public Square CLEVELAND, OHIO.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobiti. Nikar se dajte premočiti z nizio ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobeti le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na čisto znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

DR. S. HOLLANDER,

DENTIST

1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave.
NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprt ob sredih popoldne in ob nedeljih.

NAZNANILO

Posestva katera imamo mi za prodati so sledeča:
Eno posestvo na vogalu za več trgovin.
Eno posestvo na vogalu za dve trgovini.
Eno posestvo, residence z 7 sobami.
Eno posestvo, residence s 12 sobami.
Eno posestvo, residence z 7 sobami in kopališčem.
Eno posestvo, residence z 8 sobami in kopališčem in garage.

Eno posestvo, residence z 9 sobami.
Dve posestvi, residence z 8 sobami in kopališčem.
Eno posestvo, residence z 10 sobami in kopališčem.
Eno posestvo, residence z 4 sobami in kopališčem in približno en aker sveta zraven na Blvd.

Vsa zgoraj navedena posestva so v dobrem redu in zelo po ceni ter se lahko kupijo na lahka odplačila. Zatorej bode v vašo lastno korist če se oglašite pri nas predno kupite kje drugje.

Imamo tudi zelo veliko lotov v različnih lokalih po nizkih cenah.

ST. CLAIR REALTY CO.

6313 ST. CLAIR AVE.

Pohištvo, peči in hladilnice Ice - Boxes

Vedno najboljše in najcenejše pri

THE STAR FURNITURE CO.

5824 ST. CLAIR AVE.

GOTOVINA ALI KREDIT. VZAMEMO LIBERTY BONDE KOT GOTOV DENAR.

NSKI KONCERT YORKU.

Slavski Jugoslovanski Koncert, ki ga priredijo v New Yorku in

primozi zdi, da je Jugoslavija, primer zdi, da je Jugoslavija, zaprtost, glavni, ki izhajajo iz deset let nazaj je do, studno zmes za zdravilo, onih časih je vladalo mnenje, grenkeje, tem bolje, Danes d, bolnik Trinerjevo zdravilno grenko vino, ki je dobro zdravilo in prijetno za oči, kakor tudi za o, kus, Trinerjeva zdravila so pripravljena iz različnih in najbolj, ših hmeljev, ki jih pozna zdrav, niška veda, in čistega rudečega vina. Učinkuje hitro in gotovo. —

Zahtevaj v lekarni samo Trinerjevo zdravilno grenko vino (Triner's American Elixir of Bitter Wine) in odkloni vsako ponare, jeno zdravilo. Za reumatizem, trganje, otekline itd. zahtevaj samo Trinerjev Liniment, ki se tudi prodaja po vseh lekarnah. Joseph Triner Co., 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

National DrugStore

Slovenska Lekarna
vogal St. Clair in 61 ceste.

Nasha lekarna je tekom svojega obstanka postala znana kot najboljši kraj, kjer se dobe zanesljiva, sveža in dobra zdravila. Z vsu krbjo tudi izdelujemo zdravila po zdravniških predpisih.

Kadar dobiš od zdravnika predpis za zdravila, pridi vselej k nam in boš zadovoljen.

Nasha zdravila so vedno sveža.

OBRESTOVATI

Se prične vsaki dan
kadar naložiš v

LAKE
SHORE
BANK

Obresti se plačujejo do dneva, ko vzdigneš denar, kakor po splošni regulaciji.

St. Clair and E. 55th St.
Prospect and Huron Rd.
Superior and Addison R.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo pri- nesete nam čistiti, baryati ali po- praviti. Mi tudi Vašo staro o- bleko prenamerimo po novi modi.

Frank's Dry Cleaning Co.

Telefon: Central in Rosedale 5694.
Delavnica in urad.
1361 EAST 55th ST.
naproti Lake Shore Banke.
COLLINSWOOD — PODRUČNICA
15513 WATERLOO RD.

J. J. PESH

Box 15
ima v zal
in vel

COMPANY.

Dr. J. V. Zupnik

ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue

nad Grdinovo prodajalno.

Najbolše mogoče zobozdravniško delo za zmerne cene.

Kot plačilo se vzame tudi "Liberty Bonde"